

TORSDAG 11 APRIL. NR 15/2013

Savolaxare
blev
rabbin
Sidan 20

Skriban
goes
app
Sidan 6

Teaterproffset
drömmer
om musik
Sidan 12

Åland behöver en egen kyrkomodell

Det kyrkliga livet på Åland är inte längre tillräckligt förankrat i den åländska kulturen.

En större kyrklig självständighet underlättar också kontakterna med Borgå. **SIDAN 4**

Siktar mot Sibirien

SIDAN 8

Kyrkan ersätts
för skattebortfall
Sidan 5

Noise firar med
Afrikaresa och konsert
Sidan 14

Fattig men lappad
och nymålad
Sidan 7

LEDARE ROLF AF HÄLLSTRÖM

Ålands kyrka

KP NÄR RIBBAN på sina håll höjts till 50 000 invånare som minimum för den förvaltningsenhet som hitills kallats kommun är det dags att ta en titt på Åland som med sina 29 000 invånare inte bara håller i gång ett välmående samhälle utan också klarar av att stifta egna lagar. En följd av självstyrelsen är att alla sexton åländska kommuner finns kvar med allt vad det innebär av lokal demokrati. Det har varit möjligt genom att tunga bitar som hälsovård och högre utbildning förts över på landskapet.

KYRKAN PÅ Åland är däremot inte självstyrd och församlingarna har av ekonomiska skäl slagits samman till tio. Alla kvarvarande små församlingar i kyrkan är åländska och allt talar för att Åland småningom bildar en enda kyrklig samfällighet. Den utvecklingen går stick i stäv med den kommunala och har satt fart på diskussionen om en ökad kyrklig självstyrelse. Som en första konkret åtgärd hoppas man på ett minidomkapitel, en ledningsgrupp under en landsprost, som kunde ta över en del beslut gällande Åland. Landsprost är den titel som åländska kontraktsprosten Valdemar Nyman tog sig på eget beväg. Han var en kulturpersonlighet av rang som talade visonärt om Ålands kyrka. Men han avskydde byråkrati och hans vision innehöll lika få konkreta lösningar som Jomalateserna, den färska opinionsyttring som i nymansk anda talar för en självstyrd åländsk kyrka. De små församlingarna på Åland har varit redo att betala priset för sin självständighet i form av hög kyrkoskatteprocent, den dominerande församlingen Mariehamn har haft stabil ekonomi med en lägre skatteprocent. I en kyrklig samfällighet blir inte bara all egendom gemensam utan också kyrkoskatteprocenten blir densamma. Oviljan hos tåtorten att betala för periferin är emellertid inget specifikt åländskt problem.

IDEN ÅLÄNDSKA självstyrelserevision som är på gång sägs heller inte ett ord som kunde tolkas som intresse för kyrklig självstyrelse. Men en sak borde den ta upp. Ålandstidningen kritiserar i en ledare att Jomalateserna inte säger något om vem som ska ha ansvaret för de åländska medeltida kyrkorna. Ett svar är klart, blir det en enda åländsk kyrklig samfällighet är det den som blir den juridiska ägaren.

REDAN NU pågår en dragkamp mellan landskaps- och riksmyndigheterna om vem som ska stå för den kulturhistoriska kompetensen när det gäller kyrkorna. Men som Benita Mattson-Eklund säger i Ålandstidningen, en kulturminnesmärkt kyrka är inte bara en lokal klenod utan också en tickande ekonomisk bomb. I takt med en vikande kyrktillhörighet ställs frågan vem som ska betala. Landsprosten Nyman hade sitt svar klart. De åländska kyrkorna skulle vara landskapets egendom. Men hela 13 procent av Finlands medeltida kulturbyggnadsskatt finns på Åland, främst som kyrkor. Landskapet måste ställa frågan om man i framtiden kan ta över ansvaret när beräkningsgrunden för bidragen från riket är 0,45 procent.

”Oviljan hos tåtorten att betala för periferin är emellertid inget specifikt åländskt problem som kan åtgärdas med fiffiga sÄrlösningar.”

PROFILEN: ULLA DÖNSBERG
”Den tiden är snart förbi. Vi kan inte ha det så bra som vi har haft.”

Jag är en marta – själ

Det är det andliga som är det centrala i församlingen. Men det är också bra med mat i magen och bra om disken försvinner. Spänningen mellan Marta och Maria är något Ulla Dönsberg funderat mycket på. Någon tillfredställande förklaring har hon inte.

TEXT OCH FOTO: ROLF AF HÄLLSTRÖM

Det är ”karakaffe” nere i församlingshemmets källarvåning och diakonisyföreningen är samlad i övrevåningens sal. Kyrkoherden är alltid med, det är tradition i Pojo, säger **Ulla Dönsberg** med en nick neråt ”herrklubben”. Självt håller hon till i församlingens kök. Efter pensioneringen sa jag till husemors att jag kommer när hon ringer. Hundraliter soppa och mellan hundra och hundrafemtio limpor per år brukar det bli. Jag är en martasjäl som vill göra saker. Ulla Dönsberg är uppvuxen i Kronohagen i Helsingfors. Som ung socio- nom flackade hon runt i Svenskfinland, tre gånger har hon flyttat till Pojo. Hon blev handplockad till socialsekreterarb- jobbet i Sjundeå som hon skötte i 35 år fram till pensionen år 2002. Det tyngs- ta i arbetet var barnskyddet. Det var mera definitiva omhändertaganden då, innan den öppna vården utvecklades. Mest hjälp i arbetet gav – kopierings- maskinen. I början på 60-talet fanns den inte på ett vanligt kansli. Alla avskrif- ter, protokoll och föredragningslister skrevs manuellt. Socialarbetarens tystlandsplikt var och är ett dilemma. En klient kan ge tidningarna rafflande historier.

En socialarbetare kan aldrig för- svara sig eller tillrättalägga påståenden. I pressade lägen var hennes reaktion – mardrömmar. **Inte som på Strömsö** Att hon klarade sig utan burn out berod- de delvis på att hon gifte sig ”på gam- la dar” som hon säger. Med giftermå- let följde en gård i Antskog, det älds- ta och minst kända av Pojobruken. Att på fritiden få hjälpa till på jordbruket och med mjölkningen gav den fysis- ka motvikt som hon behövde. Gården drivs i dag av hennes son. StadsWflickan och bondpojken fun- derade länge på hur det skulle gå med två inbitna ”ungkarlar” i samma hus- håll. Hälsan tog de för given. Vi gjorde en deal, han sköter kor- na och jag sköter mitt jobb, Det gick inte som på Strömsö. Jag insåg snart att om jag inte går till ladugården ser jag inte av min man. Och vi fick inte heller så många friska år tillsammans. Hon kallar det en tur i oturen att hjärtproblemen och cancern drabba- de dem i tur och ordning och inte sam- tidigt. Hemmet i Kronohagen hade krist- na värderingar fast ”inte gick vi så of- ta i kyrkan”. I söndagsskolan fick hon börja så fort hon kunde gå på egna ben. I ungdomsåren gällde KGG, den krist-

liga gymnasistgruppen, och arbetsli- vet igenom var körsången det centra- la i hennes församlingsengagemang. Barnatronns grundton har följt henne hela livet: Till psalmboken och **Viola Renvalls** dikter går jag för att få tröst. **Marta och Maria** På senare år har kyrkobesöken blivit allt viktigare för henne. Biskopen be- sökte Pojo svenska församling i febru- ari och hade mycket gott att säga om satsningen på gudstjänstförnyelsen. Al- phakurserna om kristen tro har häm- tat många engagerade lekmän till för- samlingens andliga arbete. Jag vet att det andliga är det cen- trala. Men det är också bra med mat i

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn (09) 612 615 33/ 040 153 0313 may.wikstrom@kyrk- pressen.fi	Redaktion i Österbotten Norrmalmsgatan 21 A 68600 Jakobstad gsm 050 585 6460	Johan Myrskog tfn (09) 612 615 52	Utgivare: Fontana Media Ab
Redaktion i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors Tfn (09) 612 615 49 Fax (09) 278 4138	Redaktörer: e-post: fornamn.efternamn@ kyrkpressen.fi	Johan Sandberg (Österbotten) gsm 050 585 6460	Bank: Sampo IBAN: FI34 8000 13011585 40 BIC: DABAFIHH
E-post: redaktionen@ kyrkpressen.fi	Rolf af Hällström tfn (09) 612 615 53	Sofia Torvalds tfn (09) 612 615 54	Paradbild: Johan Sandberg
	Tomas von Martens tfn (09) 612 615 51	Webbredaktör: webbred@kyrkpressen.fi	Tryck: Botnia Print, Karleby
		Layout: Malin Aho	

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör: Erika Rönngård tfn (09) 612 615 50, annons@kyrkpressen.fi	via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och rad- annonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annon- ser sker senast torsdag veckan före.	Annonsförsäljning: fornamn.efternamn@ kyrkpressen.fi	Prenumerationer och adressändringar: tfn (09) 612 615 50, prenumeration@ kyrkpressen.fi. Adressändring sker auto- matiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontak- tar du oss.
Annonspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm Moms 24% tillkommer Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms. Lämna in din annons utan extra kostnader		Björn Sten, gsm 0400 012 390	Prenumerationspriser: Finland & Norden 69 € Utlandet 84 €
	För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi	Leif Westerling, gsm 050 329 4444, fax (09) 278 4138	
		Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, gsm 0500 924 528, fax (06) 347 1018	

magen och bra om disken försvinner.

Ulla Dönsberg både syr ihop Tere-satäcken och lagar basarmat i mängd. Mat och bakverk går numera bättre åt än stickat. Ibland hoppar hon in som kock på retreatgården Snoan. Men hon tycker inte att hon är duktig på att ta om sin tro, än mindre på att vägleda andra i andliga frågor.

Hon har funderat en hel del på spänningen mellan Marta och Maria och särskilt Jesus ord om att "Maria har utvalt den goda delen". Någon helt tillfredsställande förklaring har hon inte hittat.

Träffpunkt var höjdpunkt

Pensioneringen gav henne möjlighet att gå med i politiken. I den nya Raseborgs stad har hon hamnat i revisionsnäm-

ULLA DÖNSBERG

har som pensionär tillbringat mycket tid i olika kök. Kanske en motvikt mot de fyrtio åren av klientsamtal i arbetslivet, funderar hon.

den. Hon gillar siffror och ekonomi.

Hon är förtroendevald i församlingen också. Pojo klarade tidigare sin ekonomi med en högre skatteprocent, men när församlingen gick med i den kyrkliga samfälligheten skars procenten ner till Ekenäsnivå.

– Vi har mera personal per församlingsmedlem än de andra församlingarna, säger hon. En god och mångkunnig personal med färdighet och vilja att överskrida sitt arbetsområde har varit Pojo svenska församlings styrka. Den tiden är snart förbi.

– Vi kan inte ha det så bra som vi haft, säger hon.

Pojo svenska församling går antagligen ihop med grannen Karis. Det blir en väldigt genomgripande och radikal

förändring. Hon hoppas att Pojo får behålla en präst när tjänsterna blir delade.

– Folk här har en känsla för Pojo svenska församling, hittills har utskrivningarna varit rätt få. Men hur går det när församlingen inte längre är fysiskt nära på samma sätt?

En av höjdpunkterna under hennes trettio år av församlingsliv i Pojo var konceptet "Träffpunkt" där hela familjen kunde vara med. Det var barnkör, församlingskör och familjecafé och musikundervisning och ordnad barnpassning. Hon vill särskilt nämna dåvarande kyrkoherden **Håkan Djupsjöbacka** som tog initiativet till Träffpunkt och **Olav Söderström** som hämtade sina musikstuderande från grannkommunens Lärkkulla som lärare.

– På torsdagarna sjöng man och spelade i varenda knut av församlingshemmet. Det lämnade många spår.

ULLA DÖNSBERG

PENSIONÄR EFTER 40 ÅR INOM DEN SOCIALA SEKTORN.

SITTER MED I FÖRSAMLINGSRÅDET I POJO OCH I DIREKTIONEN FÖR DAG-CENTRET POSTILLA.

ÄR MEDLEM I REVISIONSNÄMNDEN I RASEBORGS STAD.

May Wikström vd för Fontana Media

UTNÄMNING. Kyrkpressens chefredaktör **May Wikström** blir vd för Fontana Media. Hon kommer dessutom att fortsättningsvis sköta uppdraget som chefredaktör för Kyrkpressen.

– Styrelsens bedömning är att May Wikström har de bästa förutsättningarna att leda den helhet som Kyrkpressen och företags bokverksamhet till-

sammans utgör. May Wikström tillträder omgående, säger styrelseordföranden **Hans Boije**.

Wikström säger själv att utnämningen känns som en naturlig utveckling av den process förlaget gått igenom hittills.

– I den förändrade värld som förlaget ska verka i är det bara ändamålsenligt att slå ihop de här funk-

CHEFREDAKTÖR OCH vd.
FOTO: KP-ARKIV / CHRISTA MICKELSSON

tionerna, säger hon.

Hon är övertygad om att Fontana Media och Kyrkpressen också i framtiden kommer att spela en viktig roll för kyrkans medlemmar – kanske ännu större då ramarna runt omkring krymper.

– Jag tror att det finns ett viktigt uppdrag där, kyrkan på svenska i Finland behöver både böcker och en tid-

ning som kan fungera som ett sammanhållande kitt.

May Wikström poängterar att hon verkligen vill vara lyhörd och öppen för vilka behov som finns.

– Nu är tiden inne för församlingarna att ta kontakt och berätta vilka de verkliga behoven är. Vi kanske behöver ge oss själva en spark i baken och jobba ännu hårdare med våra produkter.

Jag vill gärna möta dem och höra vad de har att säga och se hur vi kan bistå dem i deras arbete.

Utnämningsbeslutet fattades på styrelsemötet i slutet av förra veckan.

Fontana Media ger ut Kyrkpressen och kristen litteratur. Kyrkpressen har en upplaga på cirka 100 000 exemplar.

■ SOFIA TORVALDS

KYRKOHERDE JON Lindeman i Finström-Geta säger att ett eget ledningsorgan för de åländska församlingarna är en hjälp också för domkapitlet i Borgå. FOTO: ERKKI SANTAMALA

Åland blir allt mer olikt riket

SJÄLVSTYRELSE ÅLAND. Kyrkoherde Jon Lindeman i Finström-Geta församling leder inget åländskt kyrkouppror, tvärtom. – En åländsk ledningsgrupp kan hjälpa domkapitlet i Borgå att bättre förstå Åland.

TEXT: ROLF AF HÄLLSTRÖM

Jon Lindeman står som första undertecknare av Jomalateserna, ett papper som i sex punkter talar för en ökad åländsk beslutanderätt också inom kyrkan. De sex teserna formulerades kvällen innan de åländska kyrkoherdarna och kyrkliga fullmäktigeordförandena träffade biskop Björn Vikström på S:t Olofsgården i Jomala i mitten av mars.

Lindeman ser inte Jomalateserna som någon åländsk kravlista. Teserna är mera som en riktningsvisare: åt vilket håll vill man se den kyrkliga utvecklingen gå på Åland? Men förstasteget är att domkapitlet i Borgå i enlighet med Mariehamns församlings be-

”Trenden är att Åland blir allt mer olikt inte bara Finland utan också Svenskfinland.”

Jon Lindeman

gåran tillsätter en arbetsgrupp för att se över vad som kunde göras för en ökad åländsk självstyrelse. Domkapitlet har aviserat att ett beslut i frågan är att vänta senare i vår.

– Vilka av kyrkans funktioner kunde skötas på Åland? Man kan jämföra med andra sektorer av samhället, vad har man gjort där?

Den revision av den åländska självstyrelselagen som pågår som bäst säger ingenting om kyrkan och teserna handlar inte heller om den.

– Det här är en kyrklig sak som landskapet inte ska blanda sig i, säger Lindeman.

Lindeman medger att en önskan om en ledningsgrupp för den åländska kyrkan – i dag ett av Borgå stifts nio prosterier – kan se ut som om man kräver ett eget domkapitel.

– Men det är inte meningen att ledningsgruppen ska sköta allt som ett domkapitel sköter. Särskilt inte komplicerade frågor som kräver specialkompetens.

Som Lindeman ser det ska ledningsgruppen arbeta i ett nära samarbete med domkapitlet. Den ska hjälpa dom-

kapitlet att bättre förstå Åland.

Bakom utspelet ligger det faktum att det skett och sker en kulturförskjutning i det åländska samhället. Åland tar allt fler intryck från Sverige.

– Trenden är att Åland blir allt mer olikt inte bara Finland utan också Svenskfinland, säger Lindeman. Utan ökat åländskt inflytande löper kyrkan risk att bli en främmande fågel i det åländska samhället. Det handlar inte bara om att ålänningarna ser på riks-svensk tv.

– Åländska ungdomar utbildar sig till stor del i Sverige. Vad gäller kyrkliga yrken vet man inte vilken behörighet utbildning i Sverige ger. Kyrkan håller sig med gränshinder mot Sverige som gör kyrkan på Åland instängd i onödan.

Vad man är ute efter på Åland är ett organ som beaktar den här skillnaden och kan kommunicera den med kyrkan i riket. Lindeman säger att det inte är realistiskt med egna åländska behörighetskrav på kyrkliga tjänster på mycket länge.

– Men det borde gå att föra en diskussion direkt med biskopsmötet om vad som ska gälla på Åland.

Kyrkomötet har redan beaktat ett sådant önskemål då man ändrade språkkraven så att präster från Sverige kan bli kyrkoherdar på Åland trots bristande finska språkkunskaper. Men det krävde att landshövdingen ställde upp som kyrkomötesombud. Det nuvarande systemet innebär nackdelar också för domkapitlet, menar Lindeman.

– Vi säger gärna nej till olika förändringar men tar inte ansvar för vårt nej. Domkapitlet i Borgå får bära hundhuvudet.

ÅLANDS KYRKA

• **Bakom de sex Jomalateserna** står två åländska kyrkoherdar och ett tiotal kyrkliga förtroendemän. Teserna håller kvar Åland inom Borgå stift men skissar i sex punkter hur de åländska församlingarna kunde öka sin självstyrelse.

• **Bakom Mariehamnsinitiativet** står tre fullmäktigeordföranden som vill ha en arbetsgrupp för ökat kyrkligt självstyre på Åland. Mariehamns församling backar upp initiativet.

PROTESTLISTA BRÄNDÖ

Ingen åtgärd mot Danielsson

Det blir inga åtgärder med anledning av den protestlista som riktade sig mot **Kent Danielsson** som är tillförordnad kyrkoherde i Brändö-Kumlinge församling på Åland. Domkapitlet ser ingen anledning att avbryta Danielssons förordnande, säger lagfarne assessorn **Kasten Österholm** till tidningen Nya Åland.

Protestlistan hade undertecknats av sju Brändöbor som ville att Danielssons vikariat skulle avbrytas i förtid. Danielsson vikarierar i Brändö-Kumlinge församling fram till den sista maj.

MISSIONSSÄLLSKAPET OM TAIWAN

Grund för åtal?

Finska Missionssällskapet har reagerat på diskussionen kring fallen av sexuellt utnyttjande av barn vid sällskapets internat i Taiwan. I ett pressmeddelande påminner FMS om att det är frågan om ett målsägandebrott. ”Finska Missionssällskapet har varken

varit kärende eller svarande i det här fallet och alltså inte kunnat föra rättsprocessen framåt. Finska Missionssällskapet erbjöd juridisk hjälp med anställning av människorättsjurister till de målsägande unga. Men ingen av dem uppgav sig vara beredd att vidta straffrätts-

liga åtgärder”, heter det i pressmeddelandet. Journalisten **Janne Villa** skriver i boken *Hengellinen väkivalta* (se sid 10) att fem av missionärsbarnen i Taiwan år 1995–96 anmälde grovt sexuellt utnyttjande av barn till polisen. Den polis som ledde undersökningen var övertygad om

att barnen blivit utnyttjade, men hon tvingades ge upp fallet. Häradsåklagaren konstaterade senare att det inte fanns grund för ett åtal. När en person till väckte åtal i början av 2000-talet hade fallet hunnit bli preskriberat. Justitiekanslern ansåg att polisen skött ärendet korrekt.

Kompensation för skattesänkning

SKATTEBESLUT. Församlingarnas andel av samfundsskatten kommer att vara 2,35 procent. Viktigare än höjningen är löftet från regeringen att det bortfall som skattelättnaderna för företagen innebär ska kompenseras helt.

TEXT: ROLF AF HÄLLSTRÖM

Regeringen aviserade som bekant en sänkning av samfundsskatten med hela 4,5 procentenheter med målet att få i gång de ekonomiska hjulen. I "skattekriget" länderna emellan placerar sig Finland med en samfundsskatteprocent på 20 under bland annat Sveriges nivå.

Sänkningen av samfundsskatten innebär samtidigt minskade skatteinkomster. På Kyrkostyrelsen räknar man att församlingarna går miste om 19 miljoner euro på grund av skattesänkingsbeslutet.

– Förra veckan fick både kommunerna och kyrkan besked om att minskningen i skatteinkäkter kompenseras åt både kyrkan och kommunerna, säger ekonomiplaneringssekreterare Pasi Perander på Kyrkostyrelsen.

Summorna kommer att höjas så att de utbetalda andelarna blir desamma som om sänkningen inte alls verkställts och de tas från statens andel.

Dålig träffsäkerhet

Samfundsskatten hämtade i fjol in 98 miljoner euro till församlingarna. Med pengarna ersätts de för sina samhällsfunktioner av vilka plikten att kunna erbjuda begravningsplatser åt medborgarna är den dyraste. Skattepeng-

BEGRAVNINGSPLATSERNA HÖR till det för vilket staten betalar ersättning åt församlingarna för deras samhällsfunktion. FOTO: KP-ARKIV / ROLF AF HÄLLSTRÖM.

arna är vidare avsedda för de kulturhistoriskt värdefulla kyrkor som församlingarna är ålagda att bevara samt för deras andel av folkbokföringen.

– Speciellt uppgifterna om äldre generationer finns enbart i församlingarna, säger Perander. Uppgifterna sköts manuellt och är dyra för församlingarna.

Ett problem är att den inkomst som samfundsskatten ger församlingarna är otillräcklig. Enligt kyrkostyrel-

sens beräkningar uppgick motsvarande utgifter till 137 miljoner euro år 2011 och 140 miljoner euro i fjol.

Ett annat problem är att kompensationen inte går till rätt adress. Samfundsskatten utbetalas till församlingarna enligt en schablon och utgifter och inkomster träffar inte alltid rätt.

– Hälften går till den församling på vars område företaget har sitt huvudkontor. Den andra hälften dit företagen har sina verksamhet en-

ligt personalstyrkan.

Fördelningen gör att de stora kyrkliga samfälligheterna får en stor del av summan medan små landsortsförsamlingar med liten ekonomisk verksamhet blir förfördelade.

Kyrkan har flera gånger fått löfte om att ersättning en betalas över ett eget moment i budgeten. Löfena har inte omsatts i praktiken, beslutet om kyrkans andel fattas vid budgetförhandlingarna varje år.

APRIL-MAJ >>

Nolia Trädgårdsmässa i Umeå, hotellnatt i Umeå	26-27.4
Vårweekend i Tallinn	9-11.5
Kristina från Duvemåla, sista möjligheten	17-18.5
Shopping i Umeå	20.4, 25.4, 4.5, 16.5, 30.5...
Weekend i Umeå / Dansresa till Täfteå	31.5-2.6

JUNI >>

Åland med skärgårdsfärjorna, södra ruten	2-4.6
Lofoten med Hurtigruten	5-11.6
Östersjöns vackraste huvudstäder	13-18.6
Vimmerby och Kolmården	25-28.6

JULI >>

Göta Kanal Kryssning	2-5.7
Weekend i Umeå / Dansresa till Täfteå	5-7.7
Nordkap - Midnattssolens land	9-14.7
Dansbandsveckan i Malung	16-20.7
Natursköna Siljanbygden med Dalarna	17-21.7
Soliga Öland - Glasriken - Duvemåla	22-26.7
Saima Kanal - Viborg	24-26.7
Gyllene Tider konsert i Stockholm	26-28.7
Stora Baltikum - Polenresan	28.7-5.8
Vimmerby och Kolmården	30.7-2.8

AUGUSTI >>

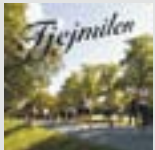
Vallarnas Friluftsteater - Ullared	8-11.8
Weekend i Umeå / Dansresa till Täfteå	9-10.8
Hardangervidda med Geilo - Flåmsbanan	12-19.8

SEPT-OKT >>

Tjejmilen - Weekend i Stockholm	5-8.9
Ålands skördefest	20-22.9
Musikalen SPÖK / Priscilla / En dag i Stockholm	27-29.9

After Shave och Galenskaparnas 30-årsfest / Musikalen SPÖK / Höstlov i Stockholm	11-13.10
Höstlovskryssning med Viking Grace	14-15.10
Ikea Haparanda dagsresor	5.10 / 26.10
Höstlov / En dag i Stockholm	17-19.10
Höstweekend i Tallinn	18-20.10
Musikalen Priscilla / En dag i Stockholm	25-27.10

NOV-DEC >>

Viimsi Spa i Tallinn	3-6.11
Hantverksmässan i Tammerfors	15.11 / 16.11
Shopping i Gekås, Ullared	21-24.11

Julshow på Grand Hotell	5-8.12
Tallinn, Julmarknad i Gamla stan	6-8.12
Ikea Haparanda dagsresa	6.12

Reservera din plats!

Svanbäckss Bussar | Topeliusesplanaden 8 | 66900 Nykarleby
må-fre kl. 9-16 | tfn 020 7815 360 | www.svanbacksbussar.fi

MAF flyger in hjälp, glädje och hopp
Kom med i MAF:s viktiga arbete
WWW.MAFSUOMI.FI

MATTEUS FÖRSAMLING är pionjär inom församlingsliv i sociala medier. FOTO: MALIN AHO

Mer kreativitet med ny app

SMARTPHONE-APP. Matteus församling har som en av de första församlingarna i Norden skapat en mobilapp för konfirmander. Appen är bara en liten del av ett långsiktigt förnyande av skriftskolan.

TEXT: JOHAN MYRSKOG

– Grundtanken är att ställa konfirmanderna i fokus, säger Matteus ungdomsarbetsledare **Daniel Jakobsson**. – Vi är bland de första församlingarna som gör en sådan grej.

Att skriftskolan har en egen app är kanske nytt och sensationellt för de flesta församlingar. Men för ungdomarna är det inget konstigt.

– Vi har märkt att för kon-

UNGDOMSARBETSLEDARE DANIEL Jakobsson säger att Matteus undviker katederundervisning. FOTO: KP-ARKIV / NINA ÖSTERHOLM

firmanderna är det här ingen stor grej. I deras värld är det helt naturligt att ha en app för allt möjligt.

Har alla en smarttelefon? Appen finns tillgänglig för

såväl iPhone som Android. Eftersom appen är så ny går det inte ännu att säga hur dant mottagande den har fått bland konfirmanderna.

Daniel Jakobsson betonar att den nya appen ändå bara är en liten del av ett långsiktigt förnyande av skriftskolan. Det är ett projekt som pågått i tre år.

Men måste alla ha en smarttelefon för att kunna ta del av skriftskolan?

Kyrkoherde **Stefan Forsén** säger att det inte är alldeles nödvändigt att ha en.

– Då vi gjorde en undersökning bland konfirmanderna konstaterade vi att 90 procent av dem har en smarttelefon, säger Forsén.

– Det är alltså väldigt få som inte har en.

Olika åtgärder har vidtagits för de konfirmander som inte har en smarttelefon. Församlingen har någ-

ra extra som konfirmanderna kan låna och somliga har också fått ekonomiskt stöd för att kunna skaffa en.

– Det är dessutom ganska mycket grupparbete i skriftskoleundervisningen så det är också möjligt att titta tillsammans med kompiserna, säger Stefan Forsén.

Kreativ skriba

I Matteus församling har man gått in för att göra skriftskolan mer levande för konfirmanderna.

– Vi har bytt bort en kun-

”Vi har märkt att för konfirmanderna är det här ingen stor grej. I deras värld är det helt naturligt att ha en app för allt möjligt.”

Daniel Jakobsson

skapsbaserad skriftskola mot en mera erfarenhetsbaserad, säger Jakobsson.

– Vi har tagit bort så gott som all katederundervisning och gått in för en mer kreativ undervisning.

I praktiken innebär det att mycket av det konfirmanderna lär sig är sådant de arbetar bland annat genom diskussioner och talkshower.

– Det är frågan om diskussioner på konfirmandernas egna villkor, säger Jakobsson.

– Deras input är lika viktig som vår som leder verksamheten. Och diskussionen ska föras på jämlika villkor.

Vad gör vi annorlunda?

Då Matteus församling förnyat skriftskolan har församlingen utgått från konfirmandhandlingsplanen Bön, handling, Livet.

– Den planen är den pedagogik vi använt oss av. Och den är faktiskt mer radikal än vad många församlingar insett och förstått, säger Daniel Jakobsson.

Jakobsson tycker att det kan vara svårt att förmedla det som församlingen gör inom ungdomsarbetet. Det ser på många sätt annorlunda än det traditionella sättet att göra konfirmansarbete. Matteus använder sig till exempel mycket av sociala medier.

– Vi utgår från konfirmanderna, men det säger ju alla andra församlingar att de också gör, så det kan var lite svårt att definiera vad vi gör annorlunda.

• **En app** är ett litet tillämpningsprogram för smarttelefoner som användaren enkelt kan ladda ned.

KING TOURS
DIN PERSONLIGA RESARRANGÖR

Högklassiga gruppresor på svenska till länder med tusenåriga sevärdheter!
Vi reser bl.a. till Israel, Egypten, Jordanien, Malta och Italien.

www.kingtours.se

Välkommen att kontakta Tuija West i Vasa!
Tel. 06 3122 476, 0400 298 151, tuija@kingtours.se
Beställ gärna vårt nyhetsbrev!

Nu kan du få originalet av det Biomagnetiska armbandet

med 2 poler på 2,500 gauss som balanserar kroppens positiva och negativa joner för bättre hälsa.

Pris
29,50€
inkl. postkostnader

Sänd in din beställning till:
Jonny's
Försäljningstjänst
Petalaxvägen 18D,
66240 Petalax

Antal:

Namn:

Adress:

06-347 0608

cjcenter@malax.fi

KYRKOSTYRELSEN NY FÖRSAMLING

Tre församlingar blir en i Närpes

Närpes, Övermark och Pörtom församlingar upphör vid årsskiftet. I stället grundas en ny Närpes församling som består av de tre nämnda församlingarna.

Kyrkostyrelsens plenum har fattat det slutgiltiga beslutet på de tre församlingarnas eget initiativ. Den nya församlingen kommer att ha cirka 8 000 medlemmar.

Församlingarna önskar att det bildas kapellförsamlingar på de nuvarande församlingarnas områden. Men den frågan avgörs av den nya församlingens kyrkofullmäktige.

Fattiggubbens återkomst

PEDERSÖRE. Han blev grovt misshandlad och bestulen på sina pengar i november. Men nu är fattiggubben på väg tillbaka.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

Med en ishacka som tillhygge gav sig hittills okända gärningsmän på fattiggubben vid Pedersöre kyrka en novemberkväll i fjol.

Fattiggubben led stora skador. Den största återkan på fattiggubben gjordes på magpartiet av kappan och armen men även fingertopparna och skägget skadades. Pengaskrinet var uppbrutet och ett okänt belopp hade försvunnit. Pengar som fattiggubben samlat in för församlingens diakoni.

Nu är fattiggubben så gott som återställd. Tittar man noga ser man ännu några ärr i skarven mellan det ursprungliga och det ersättande träet.

Utmanande arbete

Bakom restaureringen står församlingens vikarierande kyrkvaktmästare **Frida Österlund**. Hon är utbildad artesan från Optimas hantverksskola i Terjärv.

– Det har varit både roligt och utmanande att få jobba med fattiggubben, säger hon.

De nya trädelarna som ersatt det som skadats härstammar från Purmo kyrka. De är gamla golvplaner som tagits tillvara.

– Jag har återskapat vecken på kappan fritt, säger Österlund.

– Jag vet inte exakt hur de ursprungliga vecken låg. Jag bara fortsatte skapa vecken från de oskadade delarna av kappan nedåt.

Det har inte funnits någon tidtabell för restaureringen.

– Jag har jobbat med den då jag haft tid vid sidan om mina andra arbetsuppgifter. Det har blivit någon timme om dagen. Under påsken var

OM NÅGRA veckor ska fattiggubben ha återvänt på sin post vid Pedersöre kyrka. Frida Österlund har stått för restaureringen.

jag upptagen med annat och hann inte göra så mycket åt fattiggubben. Jag har inte räknat timmarna jag satt på arbetet, men de är ganska många.

Färdig om några veckor

Som bäst håller Österlund på med att måla gubben. Grundmålningen är gjord och nuger

hon gubben det första lagret av den slutliga färgen.

– Jag räknar med att den ska vara färdigmålad om en par veckor.

Fattiggubben kommer att få en lite annorlunda färgsättning är tidigare. Färgerna har planerats av arkitekt **Roger Wingren**.

Eftersom hon använder

linoljefärg finns det inga färdigblandade nyanser utan Österlund blandar dem själv.

– Det är lite svårt att få dem exakt lika.

Fattiggubben är sannolikt tillverkad på 1850-talet av Evijärvibon **Erkki Lahti**.

VÅGA FRÅGA

Vågar du satsa?

ANN-SOFI STORBACKA är sjukhuspräst och svarar på läsarfrågor om tro och liv.

I Dagens lösen den 4 mars angavs bibelstället Luk 14: 25-35. Den 26 versen gjorde alldeles ont i mig. ”Om någon kommer till mig och inte hatar sin far och sin mor, sin hustru och sina barn, sina bröder och systrar, ja, även sitt eget liv, så kan han inte vara min lärjunge.” Matt 10: 37 handlar om samma sak, men där står ”den som älskar sin familj mer än mig är mig inte värdig”. Det låter ”snällare”. Hur ska man förstå det här? Vi människor är tillräckligt hatiska utan sådana uppmaningar av vår kärleksfulla Frälsare.

DET FINNS många sätt att använda Bibeln. Ett sätt är att läsa enskilda, utvalda verser som man till exempel kan hitta i andaktsboken Dagens lösen. Många har upplevt att dagens bibelord har varit träffsäkert och tröstande. Ibland kan bibelordet ändå väcka flera frågor än svar, som du också nyligen har märkt.

I **MÅNGA** biblar finns hjälpmedel för förståelsen av en enskild bibelvers. Du har hittat registret över liknande verser i andra bibelböcker och lagt märke till att evangelisten Matteus använder en mildare formulering av Jesu ord om vad lärjungaskapet innebär. Läser du Bibel 2000? Hittade du fotnoten som säger att evangelisten Lukas anknyter till språkbruket i Gamla testamentet (i till exempel 5 Mos 33: 9) och använder sig av ett tillspetsat uttrycksätt? Många bibelforskare uppfattar den här formuleringen som en skärpning av samma tankegång som Matteus uttrycker på ett mindre drastiskt sätt.

DEN VIKTIGASTE nyckeln till förståelse av en svår bibeltext är att läsa texten i sitt sammanhang. Vem talar Jesus till? Vad handlar hela hans resonemang om? Vad har hänt före just det här talet, vad händer efteråt?

Enligt Lukas talar Jesus till en stor skara människor om vad det betyder att vara en lärjunge. När jag läser texten kommer jag att tänka på att han vill få dem som har samlats att verkligen tänka efter. Jag uppfattar att han frågade dem då och mig i dag: Hur viktig är din tro för dig? Hur helhjärtad är du? Hur mycket vågar du satsa på mig? Älskar du mig?

DET ÄR som om evangelisten Lukas skulle ruska om mig ordentligt, medan Matteus mera försynt påminner mig om mina prioriteringar.

Som du också tänker är det inte en särskilt rimlig tolkning av Lukastexten att Jesus skulle uppmana oss till att söka strid med våra familjemedlemmar eller att aktivt ta avstånd från dem. En del kristna är ändå fortfarande tvungna att göra ett val mellan att vara lojal mot sin släkt eller mot sin innersta övertygelse. De uppfattar säkert det här bibelordet på ett annat sätt än vi andra, som inte behöver välja mellan familjen och tron.

Fråga KP:s expertpanel

I **KP:s frågespalt** besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet ”FRÅGA”. Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN SOFIA TORVALDS

Nämen hallå: lite ärlighet, tack

Jag är väldigt irriterad. Det handlar om folk som skriver ut sig ur kyrkan. Problemet är inte att de gör det, utan vilken orsak de uppger.

Förra veckan skrev Ulla Klötzer i Hbl

att hon ska gå ut ur kyrkan på grund av vad någon kristdemokrat sagt om kärnkraft. Samma vecka läste jag att nån skulle gå ut ur kyrkan för att det funnits en grupp pedofiler på missionssällskapets internat i Taiwan.

Varje gång någon tycker

det ena eller andra eller utför skurkaktigheter i Guds namn finns det en hel hop människor som ropar: Äckligt, nu går vi ut ur kyrkan!

Hallå. Det här är lika logiskt som att gå ut ur kyrkan för att någon ritat ett snett kors på gatan.

Jag efterlyser intellektuell

ärlighet till och med av folk som går ut ur kyrkan. Jag vill att de ställer sig frågan ”är det här kyrkan?” varje gång det svider i själen och det handlar om Gud.

Missförstå mig inte: det är helt okej att skriva ut sig ur kyrkan. Men tusan också: den som gör det ska väl åt-

minstone veta *varför!*

Så här en grundkurs: kristdemokraterna är inte ”kyrkan”. Religiösa pedofiler är inte ”kyrkan”. Troende människor som gör idiotiska saker är inte ”kyrkan”.

Att påstå att man går ut på grund av en viss fråga har också sina konsek-

venser. Går man ut för att kyrkan röstar ner kvinnliga präster går man förstås in igen när kvinnor prästvigts, eller hur? Så Ulla Klötzer: om du hunnit ta del av kyrkans miljöprogram är det kanske dags att skriva in dig igen. (Om du redan hann skriva ut dig, alltså.)

MISSION. En annorlunda byggplats väntar Göran Häggman i Karatuza i juni. Där ska han vara med om att bygga en kyrka.

Bygger kyrka i Sibirien

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Lähde Siperiaan, åk till Sibirien. Den uppmaningen fick **Peter Thylin** av biskopen i Ingermanlands kyrka, **Aarre Kuukauppi**, för några år sedan.

Och till Sibirien åkte han. Tillsammans med tolv andra personer reste Thylin till Karatuza i Sibirien 2010 för att stifta bekantskap med den ingermanländska kyrkans arbete i området.

Nu är det dags igen. Den femte juni i år åker ett nytt lika stort team från Laestadianernas Fridsföreningars förbund LFF i Finland, Sverige och Norge till Karatuza. Thylin är den enda som gör resan för andra gången.

– Man kan kalla den förestående resan den första missionsresan till Sibirien, säger Thylin. Nu ska vi predika, bygga kyrka och leda barn- och ungdomsläger.

I teamet som ska resa finns byggarbetare som ska hjälpa församlingen bygga upp kyrkan, predikanter som ska bygga upp församlingen samt några ungdomar som ska hjälpa till på lägren.

– Lägren är viktiga. Genom dem

kommer också föräldrarna i kontakt med församlingen, säger Thylin.

Peter Thylin är lekmannapredikant medan **Göran Häggman** är företagare i VVS-branschen. Häggmans specialkunskaper kommer sannolikt väl till pass i kyrkbygget. För Häggman är det här den första resan till Sibirien men inte till Ryssland.

– Senaste höst var jag med på LFF:s bussresa till Petroskoj. Då blev jag intresserad av arbetet i Ryssland. När jag blev tillfrågad om jag vill komma med till Sibirien klingade det bra, så jag behövde inte någon lång betänketid, säger han.

– Det är ett praktiskt arbete. Man kan missionera på olika sätt. Och det är något som är nytt för mig. Hittills har jag bara hjälpt till i bönehuset hemma i Ytterse.

Vad som väntar i Sibirien vet Häggman inte.

– Åtminstone ska vi se hur kyrkbygget i Karatuza framskrider och hjälpa till. Eftersom bygget inte är påbörjat ännu så är det svårt att föreställa sig vad som väntar där. Vi får närmare infor-

mation om hur bygget framskridit när resan närmar sig.

Han vet heller inte vad han ska ta med sig.

– Det är meningslöst att ta några verktyg med sig. Vi vet ju inte vad de har där. Men säkert kommer jag att längta efter något speciellt verktyg som jag vet att jag har hemma.

Kyrkan timras upp på nytt

Själva kyrkbygget består i att flytta en gammal timrad kyrkbyggnad från grannbyn Niznaja Bulanka till Karatuza där man håller på att skapa en centralförsamling. Grannbyn är avfolkad och resterna av kyrkbyggnaden höll på att bli söndersågad till ved. Under Sovjettiden användes kyrkan som lagerlokal, nattklubb och djurstall.

Förfallet tog slut senaste sommar då stockarna plockades ner. I väntan på att bli flyttade till Karatuza har stockarna förvarats under tak. Kyrkan ska återuppstå på en 1,5 hektar stor tomt som Karatuza kommun har gett församlingen.

– Inom maj är det meningen att kyr-

TVÅ VECKOR i Sibirien. Göran Häggman från Ytterse ska dit för att bygga en kyrka.

kans grund ska vara klar och sedan timras kyrkan upp. Det görs av lokala krafter. Det är meningen att vi ska jobba på insidan, säger Häggman.

Den gamla stockkyrkan ska förses med en ny källare, ett nytt torn, en ny sakristia och en samlingssal för cirka hundra personer med utrymme för servering och söndagsskola. Kyrkan beräknas stå färdig 2015.

– Det är ett stort arbete och det är viktigt att de lokala människorna engageras i det. På så sätt får de en känsla för kyrkan, säger **Vesa Pöyhtäri** som leder LFF:s missionsarbete i Ryssland.

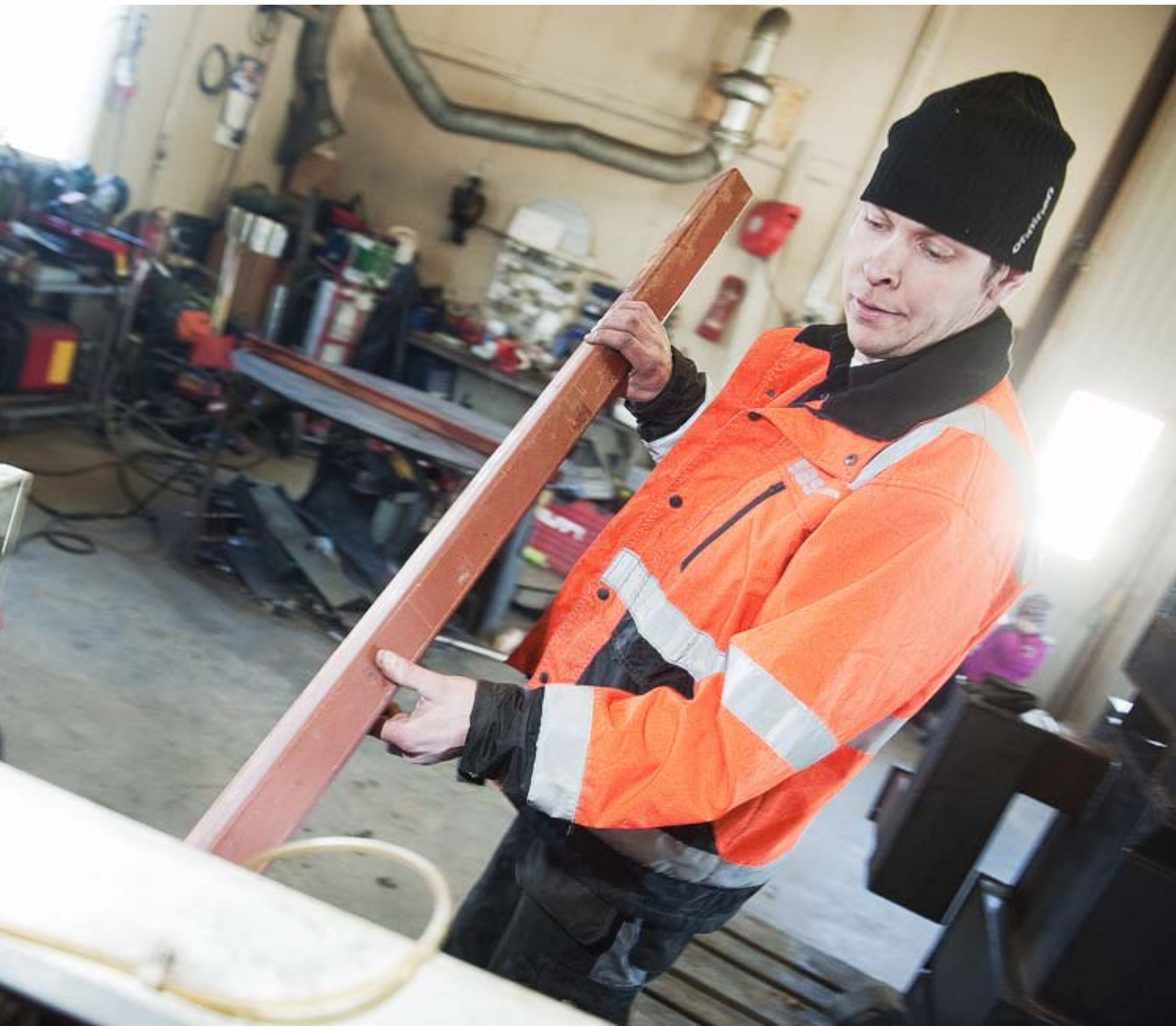
Men redan nu behövs specialkunskap.

– Just nu skulle vi behöva timrarmän som vet hur man ska timra knutar, säger Pöyhtäri.

Finska talas fortfarande

Karatuza ligger i Sibirien, söder om Krasnojarsk och nära den mongoliska gränsen.

Den ingermanländska kyrkans intresse för Sibirien bygger på det faktum att finländare, många av dem öst-

erbottningar, fördes dit som fångar eller nybyggare under den ryska tiden. En tredjedel var svenskspråkiga. Bland lutheranerna finns också personer med rötter i de baltiska länderna och Tyskland.

På 1800-talet verkade **Johannes**

Granö från Terjärv som präst, kantor **Pehr Erik Lindholm** från Munsala som kateket och diakonissan **Elisabet Fontell** i området. Lindholm lät bygga den första kyrkan.

– Fortfarande kan man stöta på gamla människor i Karatuza som ta-

DEN GAMLA kyrkan i Niznaja Bulanka ska bli så här fin när den byggs upp i Karatuza. FOTO: JOOSE PITKÄNEN.

lar en blandning av finska och estniska, säger Thylin.

Karatuza har cirka 20 000 invånare och man räknar med cirka 3 000 döpta lutheraner.

Församlingens kyrkoherde **Vitalij Ljutjakov** besökte Finland i december 2011.

”Det är ett praktiskt arbete. Man kan missionera på olika sätt.”

Göran Häggman

400 000 euro behövs

Som bäst pågår en landsomfattande penninginsamling för kyrkbygget i Karatuza. Bakom insamlingen står Ingermanlands kyrka, LFF samt Folkmissionen.

– Målet är att samla in 400 000 euro, säger Pöyhtäri. Vi har redan fått in en fjärdedel.

I fjol sände Pöyhtäri ett brev till de svenskösterbottniska församlingarna med en begäran om stöd för kyrkbygget.

– Jag är glad över att Pedersöre församling gett inkomsten från Missionsstugan i mars till Karatuza, säger han.

Har årsvisum

Göran Häggman ställer sig inte avvisande till tanken på att åka till Sibirien flera gånger.

– Jag har skaffat årsvisum och det finns planer på en ny resa för att hjälpa till med bygget senare i höst. Ett av våra uppdrag nu blir att planera för dem som ska resa då.

Men före det ska han och hustrun **Katarina** hinna göra en ny resa till Petroskoi.

ATT GE och få förlåtelse är en fin sak som kan användas fel. Då ber man om ursäkt och blir förlåten utan att den religiösa organisationen förändras. Allt fortsätter som förut, utan bättring eller förändring. Då har man skyddat förövarna, inte offren, säger Janne Villa som är aktuell med boken Hengellinen väkivalta.

I RELIGIONENS NAMN. Andligt våld kan handla om allt från regler för hur man ska bete sig för att ha ”rätt tro” till grova fysiska och psykiska övergrepp. Janne Villas färska bok är en slags religiös konsumentupplysning.

För att inte bli förtappad

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

ILLUSTRATION: **MALIN AHO**

Missionärsbarn i Taiwan som utnyttjats sexuellt på sitt internat, en cancersjuk man som trodde sig ha blivit helad men bara blev sämre, ett barn som vuxit upp så isolerat att hon aldrig haft en vän – **Janne Villas** färska bok om andligt våld är skakande läsning.

Villa har jobbat i olika kyrkliga medier sedan 90-talet. Under åren som journalist har han rapporterat också om kyrkors och samfunds mörka kapitel, hemligheter som många helst hade blundat för. Villa – som också arbetar som terapeut – har kommit till att de flesta av de berättelser han lyfter upp kretsar kring begreppet skam.

– Utomstående kan inte förstå hur svårt det är för människor att behandla och lyfta fram upplevelser av våld som riktats mot dem själva. Det är förvånande hur ofta offren anklagar sig själva och känner skam för sådant som andra gjort. Att bryta ner muren av skam har för många varit ett enormt arbete och en lång process. Det kan man inte förstå om man aldrig själv upplevt något liknande.

Villa skriver om andligt våld. Och vad är då andligt våld? Som värst handlar det om fruktansvärda fysiska och psykiska övergrepp som utförs i religionens namn. Som lindrigast handlar det till exempel om att ett samfund har strikta normer för medlemmarnas livsstil.

– En stor del av medlemmarna tycker kanske att gränserna är sunda och friska och håller folk på den rätta vägen, men samma instruktioner – som kan gälla till exempel vem du får sällskapa med och hur – kan leda till stor ångest hos andra. Det kan finnas regler för vad du får tänka och vad du får säga. Om man kombinerar det här med påtryckningar från rörelsens håll så är det sådant som många upplever som andligt våld.

Många nya offer

Det kapitel i Villas bok som fått mest uppmärksamhet i medierna är det som handlar om sexuellt utnyttjande av barn vid Finska Missionssällskapets internat i Taiwan. Själva nyheten kom redan på 90-talet och när Janne Villa började rota i saken trodde han att han skulle berätta en historia om hur väl en organi-

”Felanvänd religion är ett mycket effektivt sätt att förtrycka andra människor eftersom man kan motivera allt med hjälp av Bibeln eller tron.”

Janne Villa

sation tagit itu med maktmissbruk och hur väl den tagit hand om sina offer.

Och visst är det fortfarande den berättelsen Villa berättar. Men samtidigt upptäckte han att han rotade i något som aktualiserade gamla sår.

– När jag började gräva i det trädde många nya offer fram. En orsak är förstås att det gått en tid sedan det skett, offren har blivit äldre och är mer redo att tala ut om vad som hänt. Många har varit mycket unga då problemet blev offentligt år 1995. De har varit väldigt trasiga psykiskt och har inte kunnat prata om vad som hände. Det finns många som fortfarande mår jättedåligt, själv känner jag till sex personer som börjat i terapi nyligen. Många har inte alls diskuterat de här sakerna med sina föräldrar, syskon och vänner. Det finns en bra och aktiv stödgrupp för offren, men man ser fortfarande att alla problem inte är utredda.

Villa tycker som sagt att FMS skött sig bra: tillkallat experter, betalat för terapi för offren och bytt ut personal för att kunna sköta allt korrekt.

– Ändå var processen också för dem både lång, långsam och smärtsam. Det handlar om väldigt svåra saker.

Nej till hemskola

Vad gäller sexuellt utnyttjande av barn tycker Villa att Taiwanaffären visar att också lagstiftarna har en process att gå in i. Eftersom brotten preskriberats har huvudförövaren på barnhemmet i Taiwan fortfarande inte ställts till svar för sina gärningar.

– Lagstiftningen beaktar inte brottets natur. Inom många rörelser – inte bara på FMS:s internat i Taiwan – finns det liknande erfarenheter. När det gäller grovt utnyttjande av barn tycker jag att lagen borde jämställa brotten med mord, det är erfarenheter som krossar människor så grundligt och som man kan behandla först när man blivit tillräckligt stark. Man borde kunna öppna fallen senare, speciellt om förövaren haft många offer.

Villas bok tar upp många rörelser där barn på ett eller annat sätt blir offer för de vuxnas religiositet – de isoleras och straffas och hotas med evig förtappelse. Hur ska man förebygga sådana problem?

– Många experter kan vara ganska förbryllade över kontakten med de här rörelserna eftersom de har ett eget språk – vad är okej i religionsfrihetens namn, vad är inte okej? Vi har

en mycket bred rätt att utöva vår religion, men när glider utövandet över till religiöst våld?

– Men det finns vissa grundprinciper jag tror att vi kunde tänka på och en av dem är att hemskola inte är en särskilt god idé. Två av de kulter jag skriver om, Lasarusbröderna och Koivuniemisekten, använde sig av hemskola. Samhället borde fundera grundligt över om en liten, sluten rörelse borde få undervisa barnen i hemmen. Barnen är redan väldigt isolerade från samhället. Det fanns en flicka som växte upp inom Lasarusbröderna och inte hade en endaste vän under hela sin uppväxt. Hon var alldeles ensam.

Livssituationen en risk

Den som läser berättelser om andligt våld drabbas lätt av samma tanke som den som läser berättelser om familjevåld: varför går offret inte?

– I många fall föds du in i en rörelse eller lever där så länge att hela ditt sociala liv kretsar kring det. Jag har intervjuat många som varit helt ensamma efter att de lämnat en rörelse. De har kanske inte ens haft kontakt med sina egna föräldrar eller syskon. Vi måste också komma ihåg att om man levtt uppriktigt enligt ett visst religiöst system så har man inlemmat det sättet att tänka i sitt eget liv, man tror att det inte finns någon räddning att få utanför det egna sammanhanget.

Han menar att det inte finns en viss personlighetstyp som lättare än andra skulle fastna i en sekt. Det handlar snarare om livssituationen.

– Om du gått igenom stora livsförändringar och till exempel vill slippa ett drogberoende eller känner dig djupt ensam eller har förlorat någon när och kär – då löper du risk att söka dig till ett sammanhang där du hoppas att någon annan ska säga vad du ska göra och tro på och dra upp gränser för ditt liv. Du kan vara hur smart som helst men ändå gå med i en destruktiv rörelse.

Ett litet och slutet religiöst samfund erbjuder också en möjlighet för en narcissist eller någon som gillar att använda makt att göra det ganska suveränt – eftersom han eller hon kan påstå sig vara Guds språkrör.

– Felanvänd religion är ett mycket effektivt sätt att förtrycka andra människor eftersom man kan motivera allt med hjälp av Bibeln eller tron.

Janne Villa vill inte lyfta fram enskilda rörelser och stämpla dem som sär-

skilt destruktiva. Även om någon berättar ruskiga historier om en pingstförsamling på 70-talet betyder det ju inte att stämningen var destruktiv i alla församlingar eller att Pingstkyrkan inte skulle ha en sund lära i dag.

Men det finns två rörelser som verkar i dag som Villa ställer sig mycket tveksam till: Lasarusbröderna och Koivuniemikulten.

– De verkar inte stå på en sund grund, där utövas så många konstigheter.

Villa tar också upp predikanten **Pirkko Jalovaara**. Han har undersökt fallet med en cancersjuk man som trodde sig vara helad och vars berättelse Jalovaara använde i marknadsföringssyfte. Han anser att Helsingforsherdarna fattade rätt beslut då de tog avstånd till Jalovaara och hennes undervisning.

– Om man inte tar emot vård för att man inbillar sig att man blivit helad så är det väldigt farligt, tycker jag.

Skutnäs ledde till förändring

Den lutherska kyrkan då – har den inga problem med andligt våld?

– Strukturellt står kyrkan på en ganska sund grund. I alla samfund finns det ju enskilda människor som handlar fel, men i kyrkan finns ett system som kan ställa dem till svars. Det finns en möjlighet att klaga och någon undersöker saken. Men om du är med i en sekt: vem ska du klaga till och vem ska undersöka?

– Den som läser den här boken drar kanske slutsatsen att religiösa människor har väldigt stora problem, men jag har försökt måla upp en helhetsbild som visar att det trots allt handlar om marginella problem.

Janne Villa vill lyfta fram den laestadianska rörelsen som en luthersk väckelserörelse som på en kort tid nått goda resultat då den tagit itu med sina problem och börjat prata om dem.

– Till exempel fallet av sexuellt utnyttjande av barn i Skutnäs i Jakobstad uppdagades i slutet av år 2009, och redan år 2010 fanns den en livlig diskussion om saken, förändringar i linjen och i verksamhetskulturen.

Finns det organisationer som inte skött sig?

– En rörelse där man aldrig tagit itu med ledningens missbruk är missionsorganisationen Patmos. Där fanns en suverän ledare, en stor organisation, många understödare och mycket pengar som försvann, men inget har gjorts för att reda ut härvan.

ELLIPS

Bestående värderingar

I en intervju i Hufvudstadsbladet säger ortodoxa ärkebiskopen Leo att kvinnliga präster eller välsignelse av homosexuella är fullständigt otänkbart inom ortodoxa kyrkan också i framtiden. Han poängterar att världen behöver bestående värderingar och att avsaknaden av dem är en katastrof.

I en intervju i tidningen Kotimaa säger den ortodoxa prästen och teologie doktor Mikael Sundkvist att intresset för bibelforskning och exegetik är så gott som obefintligt bland ortodoxa teologistuderande. Sundkvist är den enda ortodoxa prästen som doktorerat i exegetik. Bristen på intresse för kritisk bibelforskning ser han som en möjlig riskfaktor för ortodoxa kyrkans funktionsförmåga.

För de ortodoxa har det andliga livet och dess paradoxer och mystik alltid varit viktiga – än rationella analyser av bibeltexter. För många som konverterar till ortodox tro är det just denna koncentration på andaktsliv, på det sakramental, och en större förståelse för mystik och symbolik det som lockar. Jag är övertygad om att vi lutheraner har något att lära oss av dessa aspekter av ortodox tro.

När det gäller värderingar så skulle jag själv gärna se att både ortodoxa och andra kristna skulle satsa mer på hållbara värderingar och inte så mycket på bestående värderingar. Bestående värderingar är inte alltid hållbara i längden. Det lär vi oss genom att läsa alla vår kära Bibel, en bok vars innehåll är ett utmärkt exempel på att värderingar över tid ibland förändras radikalt. Utmaningen är att kombinera andlig fördjupning med nya hållbara värderingar.

■ TOMAS VON MARTENS

Drömmar om att spela in en skiva

TEATER. Att Filip Ohls började med teater var egentligen en slump. Efter att ha medverkat i musikalen Hair på Åbo svenska teater har han plötsligt insett att han jobbar med teater på heltid. Det ångrar han inte.

TEXT OCH FOTO: JOHAN MYRSKOG

– Egentligen är musik mera min grej men teatern kom med på ett hörn och nu börjar jag inse att jag faktiskt gör det professionellt, säger **Filip Ohls**.

Åbo svenska teater hade den sista föreställningen av musikalen *Hair* för några veckor sedan. Det var den första stora musikalen Filip Ohls medverkat i. Teatern var en hobby för honom redan innan han plötsligt halkade in på en teaterutbildning.

Den utbildningen garanterade honom en roll i musikalen *Hair*. Efter att ha provspelat fick han rollen som Woof, en av huvudkaraktärerna.

– Musikalen handlar om ett hippie-gäng som går emot kriget. Jag är väldigt tacksam att jag har fått vara med, säger Ohls.

Utmaning på finska

Filip Ohls kommer från Larsmo. Han gick ut gymnasiet i Jakobstad och började sedan på Pop- och rocklinjen på Lärkkulla. Han har också hunnit med att bo och jobba i London en kort period innan han gjorde sin civiltjänstgöring vid Åbo akademi.

Till hösten kommer han att spela med i *Les Misérables* i Tammerfors.

– Det känns tufft och bra att få göra någonting på finska, säger Ohls.

– Teaterbranschen är en bransch där skådespelaren i mångt och mycket lever på olika kontakter. Man har jobb för ett halvår, så länge pjäsen går. Sedan måste man se sig om efter ett nytt jobb och där kommer kontakterna in, säger han.

Att vara med i en teaterpjäs på finska öppnar dörrarna till den finskspråkiga

teaterscenen och till flera möjligheter.

– Dessutom är min finska inte den bästa så det är ju bra att öva på den också, skrattar Ohls.

Vill spela i band

Filip Ohls vande sig tidigt med att stå på scen – då han uppträdde med sitt band. Att stå på scen i musiksammanhang är ändå något helt annat än att stå på en teaterscen, menar han.

– I ett band sjunger och spelar jag och har ganska mycket frihet medan programmet på teatern är fastspikat, säger Ohls.

Musik är något som Filip Ohls alltid kommer att hålla på med, oavsett hur framtiden ser ut. Han spelar gitarr och sjunger och spelar också saxofon. Hans band ska ge en konsert i Ekenäs.

– Att spela i band är någonting jag alltid tyckt om att göra och något som jag vill prioritera också i framtiden, säger Ohls.

– Drömmen är att få ge ut en egen skiva.

Ohls poängterar att det är svårt att försörja sig som musiker.

– Det goda med teatern är att jag har ett stadigvarande jobb.

Ett lärorikt jobb

Alla som har hållit på med teater under en längre tid fungerar som Filip Ohls förebilder. Han säger sig ha lärt sig massor bara genom att iakttä hur andra skådespelare förbereder och genomför sina roller.

– Man lär sig så mycket genom att bara observera en så liten sak som ögonkontakt. Hur skådespelarna gör

FILIP OHLS trivs med teatern men hoppas också att kunna satsa på en karriär inom musiken.

det och hur det påverkar hela akten.

Ohls har också lärt sig hur en hel teater fungerar och framförallt hur man jobbar med andra människor.

– Det finns så många olika människotyper. Då man jobbar så intimt som man gör i en teatergrupp blir man tvungen att lära sig hur man kommer överens med folk, säger han.

En tolerant världsbild

Trots att Filip Ohls kommit i kontakt med olika kulturer och religioner så ligger den han vuxit upp med allra närmast hjärtat.

– Det är svårt att säga vad den personliga tron är, säger han.

– Jag har vuxit upp med att hänga med på gudstjänster, men tron är nog någonting som mest bara finns med. Jag går inte i kyrkan förutom på julen så det har väl närmast blivit en tradition för mig.

Fontana Media på Vasa bokmässan!

- Lö 20.4 kl. 11.30** Carl-Fredrik Geust har skrivit medryckande om Gunnar Lühr – den första trafikflygaren inom Aero-flygbolaget.
kl. 12.10 Är Kyrkpressen för självklar? Chefredaktör May Wikström diskuterar med *Thomas Rosenberg*.
kl. 14.30 Spelar kristen tro någon roll i ett vanligt liv eller när det värsta händer? Samtal utgående från antologin *En liten skillnad*.
Sö 21.4 kl. 11.30 Yvonne Hoffman tar dig med till Stora ofredens tid i sin spännande barn- och ungdomsbok *Fånge hos tsaren*.

Fontana Media www.fontanamedia.fi • tfn (09) 612 615 30 • info@fontanamedia.fi

Men den kristna uppväxten har påverkat Filip Ohls som person. Den har hjälpt honom att vara öppnare och mer tolerant.

– Man påverkas av allt. Folk tror olika och det är inget fel med det, säger han.

– Man kan ha en bra och givande diskussion med människor som tänker olika och som utmanar ens tänkande.

Också inom teatern har Ohls kunnat dra nytta av att sina egna erfarenheter och tankar.

– Då man går in i en roll så blir man mer och mer den personen.

– Då är det viktigt att göra en grundlig

undersökning av vem den personen är. Frågor som vad den här personen tror på gör det möjligt använda egna erfarenheter i rollarbetet, säger han.

Filp Ohls tycker att han brukar hitta sig själv i sina roller.

– Det finns alltid någonting som jag kan plocka fram ur mitt eget liv för att göra rollfiguren mer trovärdig och levande.

Utmanande press

Om man har en dålig dag kan det vara svårt att ta sig samman och prestera då man bara skulle vilja vara sur och

strunta i allt annat. Men det är någonting som givetvis inte får synas på scen.

– Du har en publik som betalar så en dålig dag får aldrig gå ut över jobbet, säger Ohls.

– Inom teaterbranschen måste du hela tiden prestera eftersom det inte finns plats för några missöden.

Filip Ohls medger att det kan kännas jobbigt ibland men tycker samtidigt om att utmana sig själv.

– Det finns alltid en viss press, säger han.

Nervositet är också något som han känt av men mycket mera under repetitionerna än under själva föreställningarna.

– Under repetitionstiden känns det nervöst eftersom man ännu inte har hunnit komma in i sin roll och bli bekväm med den, säger Ohls.

– Men efter premiären blir det vardag.

”Det finns alltid någonting som jag kan plocka fram ur mitt eget liv för att göra rollfiguren mer trovärdig och levande.

Vemodigt i västerled

FILM

Ingen riktig finne

Regi: Mika Ronkainen.

Det finns gott om vittnesmål om de finländska krigsbarnen, många av dem traumatiserade för livet. Men vad hände egentligen med den därpå följande generationen? De som på

1960–70-talet tog sitt pick och pack och drog västerut.

Det är ett ämne som **Susanna Alakoski** behandlade i *Svinalängorna*, romanen och filmen. Fortsättning följer i **Mika Ronkainens** *Ing- en riktig finne* (Lauluja kotikävältä), en dokumentär med roadmovie-status.

Filmen kretsar kring **Kai Latvalehto**, den i Uleåborg bosatta ex-musikern som

föddes i Finland men som växte upp i Sverige (rättare sagt i Göteborg), bara för att i tonåren återigen byta miljö. Resultatet var en känsla av rotlöshet och utanförskap – gånger två – som ännu i

vuxen ålder gör sig påmind. Eller som han själv säger:

”Jag har världens finaste fru, en härlig son, men ändå känner jag mig inte hel. En del av mig blev kvar i Sverige.”

I ett försök att komma

underfund med sina känslor åtar sig Kai och pappa **Tau-no** att återbesöka de gamla hemknutarna. Det är upp- takten till en gripande odysse som präglas av såväl kära återseenden som bittra minnen och skamkänslor.

Men samtidigt som *Ing- en riktig finne* utvecklar sig till en i högsta grad personlig expedition, fylld av hjärtknipande ögonblick, fungerar filmen också som kommentar till det faktum att en nation som för några år-

tionden sedan drog västerut i stora skaror – på jakt efter jobb och försörjning – nu tenderar att vända ryggen åt invandrare.

Men i filmen finns också en annan poäng, en betydligt trevligare sådan. Att vara finne – eller finlandssvensk för den delen – i Sverige är inte längre en skam. Därav de många, vemodiga musiknumren (med **Anna Järvinen & Co.**) som punkterar handlingen.

■ KRISTER UGGELDAHL

**HÖSTENS STORSATSNING
ÄR CHARLES DICKENS KLASSIKER**

Oliver Twist

Regi och dramatisering: Christian Lindroos

**PREMIÄR PÅ LILLKLOBB
I ESBO 12.9.2013.**

Unga Teatern

För mera information: 09 8620 8200
www.ungateatern.fi

LOCUS
www.locus.fi

**STOR EFTERFRÅGAN
PÅ HYRESLÄGENHETER**

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fyllt
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff (A)
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

Bergvärme?

Fråga oss om pris på bormning av energihål och vattenbrunnar ...
då vet du att du gjort en bra affär.

DRILLTEC

044-525 9143 info@drilltec.fi www.drilltec.fi

HIS MASTER'S
Noise firar 25-års-
jubileum. FOTO:
CHRISTOPHER SENN

DIRIGENT ELNA Romberg övar som bäst tillsammans med kören inför jubileumskonserten i maj. Rabbe Tiainen ansvarar för körens jubileumsmagasin. FOTON: JENNIFER GRANQVIST OCH PRIVAT.

Ett jubileum värt att fira

JUBILEUM. Den femte maj fylls Svenska Teatern i Helsingfors med körsång. Den finlandssvenska gospelkören His Master's Noise firar sitt 25-årsjubileum och slår på stort. I november väntar dessutom en turné i Sydafrika.

TEXT: JENNIFER GRANQVIST

Elna Romberg är sedan tre år tillbaka en av dirigenterna för His Master's Noise. Trots att hon har ett fullspäckat schema röjer hon plats för mig och mina frågor. Jag möter en glad och småstressad dirigent vid Pop- och Jazz-konservatoriet – hon har lunchrast.

– Det är mycket nu, ler hon.

Att Elna Romberg har många järn i elden går inte att ta miste på. Hon leder His Master's Noise tillsammans med **Simon Djupsjöbacka** och den femte maj är det dags för körens stora konsert på Svenska Teatern. Allt eventuellt överskott från konserten går till årets andra stora projekt, nämligen en konsertturné i Sydafrika.

Men innan dess är övningarna många.

– Till jubileumskonserten har vi bjudit in den svenska gospelkören By Gra-

ce som leds av en av Sveriges främsta pianister, **Daniel Stenbaek**. Vi kommer att uppträda både tillsammans och kören var för sig.

Förutom sång och svängig musik bjuder konserten på dansuppvärming med koreografi av danspedagogen **Julia Gustafsson**.

Vad skiljer sig då den här konserten från körens tidigare uppträdanden? Med jubileet i åtanke är alla som någonsin varit med och sjungit i kören inbjudna att vara med på ett hörn. Även två av de forna dirigenterna, **Tomas Höglund** och **Sören Lillkung**, kommer att medverka.

– Och Svenskis tekniska personal hjälper oss med ljudet och ljuset för en riktig dundershow. Det blir dubbel föreställningar, både klockan 16.00 och 19.00 samma dag, säger Romberg.

– Dessutom blir det en och annan överraskning ...

Eget magasin

Tillsammans har kören skapat ett magasin som ska säljas under konserten. Medlemmarna i His Master's Noise har tillsammans med **Rabbe Tiainen**, som ansvarar för layouten, arbetat med innehållet. Magasinet kommer att innehålla personreportage med dirigenter och korister, historien bakom gospelmusiken, texter om kören och om Sydafrika – och väldigt fina bilder.

– Där finns något för både ung och gammal och pengarna går oavkortade till vår körturné.

Men allt är inte en dans på rosor.

– Om vi inte hade en sådan enorm passion för det vi gör skulle vi inte göra det. Vi jobbar ju ändå gratis och det tar väldigt mycket tid.

Elna Romberg tar ett djupt andetag och fortsätter:

– Men det är värt det, musiken ger människan glädje och styrka. Att gospel förmedlar det kristna budskapet är pricken över i:et.

Vad kan vi alltså förvänta oss av konserten?

– Ni kan förvänta er en blandning av modern afroamerikansk gospel och mer traditionella sånger. Tänk **Kirk Franklin** och **Israel Houghton**! Om man vill lysa upp den trista vardagen ska man definitivt komma. Det kommer att bli en glädjefyll och upplyftande konsert för alla åldrar! Och svtigt för oss ... tillägger hon med ett skrat.

Och i november i år är det dags för den 2,5 veckor långa Sydafrikaturnén. Men det är inte bara konsalter som står på programmet.

– Förutom att vi sjunger i flera kyrkor kommer vi att besöka barnhem och skolor. Vi hoppas på att få sjunga med barnen! Men programmet är ännu lite öppet.

Hur blev det Sydafrika?

– Vi fick en inbjudan av **Patrick Dickson**, en sydafrikan som är bosatt i Finland. Han råkade vara på en av våra konsalter i Finland och blev tydligen imponerad, för efteråt erbjöd han sig att arrangera en turné åt oss i Sydafrika, berättar Romberg.

Kören fortsätter drömma stort.

– Jag drömmer om en resa till USA, och det är jag inte ensam om. Men just nu satsar vi allt på ett lyckat jubileum! Vårt möte är slut och det är dags för Elna Romberg att bege sig vidare.

– Men det är väl så att med passion kommer man långt. Det är His Master's Noise ett bra exempel på.

HIS MASTER'S NOISE

- **Grundades** år 1988 av Sören Lillkung och Patrick Wingren.
- **Är** den äldsta gospelkören i Finland och slog igenom stort under 90-talet.
- **Har under** sin existens letts av fem olika dirigenter.
- **Firar** i år sitt 25-årsjubileum med en konsertkväll på Svenska Teatern i Helsingfors den femte maj.

”Om vi inte hade en sådan enorm passion för det vi gör skulle vi inte göra det.”

Elna Romberg

UR EVANGELIET

”Jag är den gode herden, och jag känner mina får, och de känner mig, liksom Fadern känner mig och jag känner Fadern.”

Läs mera i Joh. 10:11-16

OM HELGEN

Herden känner sina får

Den gode herden som känner sin flock och har omsorg om varje individ i flocken är ett tema som återkommer på flera ställen i Bibeln.

Herden är en symbol för Jesus och fårflocken, Guds hjord, en symbol för hans församling.

RUNT KNUTEN

”Bibeln, pengarna och livet.”

Samtalskväll i Närpes församlingshem måndag kl. 18.30.

Gudstjänst sö 14.4 kl. 11 i Betlehemskyrkan,

Bolagsvägen 33.
Grankulla metodistförsamling och
Grankulla svenska församling firar gemensam gudstjänst.
OBS! Ingen högmässa i Grankulla kyrka.

Teaterföreställning ons 17.4 kl. 19.30 i Grankulla kyrka

”Anteckningar under dagar av sorg”

av C.S. Lewis uppförs av skådespelaren Johan Fagerudd.
Fritt inträde.

www.grankullasvenskaforsamling.fi

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
(09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Björn Sten 0400 012 390, bjorn.sten@kyrkpressen.fi
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi

BETRAKTELSEN KURT CEDERBERG

ILLUSTRATION: AMANDA BIEBER

Vila vid lugna vatten

PLÖTSLIGT AVTAR VINDEN. Regnet som piskat mitt ansikte upphör. Solen bryter fram. Bakom nästa krök av stigen väntar en skyddad rastplats. Jag lägger vandringstavlen åt sidan och slår mig ner. Någon har satt fram torr ved. Jag tänder en värmande brasa och tar fram matsäcken. Medan jag äter låter jag blicken svepa över den blanka vattenspegeln framför mig. Några ord ur en av Bibelns mest lästa texter väcks till liv.

...han låter mig vila vid lugna vatten. Han ger mig ny kraft ...

Han låter mig vila. Han kräver inte att jag ska vara effektiv och genast vandra vidare. Han vill ge mig nya krafter för den fortsatta vandringen.

JAG TAR FRAM KARTAN och ser efter vad som väntar mig. Jag lägger märke till att stigen går brant utför. Snårskogen kommer att tätna allt mer. Märkligt nog bekymrar det mig egentligen inte. Jag vet nämligen hur texten fortsätter. ...Han leder mig på rätta vägar... Inte ens i den mörkaste dal fruktar jag något ont, ty du är med mig ...din käpp och stav gör min vandring trygg ...

Jag är inte ensam på min pilgrimsvandring. Min osynliga följeslagare är med mig varje steg. Han fungerar både som vandringsledare och medhjälpare. Hans närvaro gör vandringen trygg. Jag kan räkna med hans stöd och hjälp, oberoende av hur terrängen ser ut.

...Herren är min herde, ingenting skall fattas mig ...

Ibland verkar det som om han skulle ha gått före mig. I Herrens hus dukar han ett bord för mig. Där väntar han på mig för att släcka min törst och mätta min hunger. Där fyller han min bägere till brädden med sin nåd och sin välsignelse. Och djupt inom mig känner jag: Här hör jag hemma, så länge jag lever.

...Din godhet och nåd skall följa mig varje dag i mitt liv ...

FÖR ATT FÅ HÖRA det jag redan vet frågar jag: Vem är du, min ständiga följeslagare? I en av söndagens evangelitexter svarar Jesus:

Jag är den gode herden. En god herde ger sitt liv för fåren.

Det har han redan gjort. Det är hans kärleksförklaring och trohetsed till mig och till dig.

(Texterna är hämtade ur Psaltaren 23 och Johannes-evangeliet 23:11.)

Kurt Cederberg är pensionerad kyrkoherde i Jakobstad.

#bönetwitter

”Min Herre och min herde. Ta hand om mig. Vandra med mig.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Hes. 34:11-16

ANDRA LÄSNINGEN
1 Petr. 2:21-25

EVANGELIUM
Joh. 10:11-16

Andra söndagen efter påsk. Temat är ”Den gode herden”.

PSALMFÖRSLAG

287, 400, 179, 304, 395 (N), 166.
Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

I KLARSPRÅK

Vänförsamlingar är ett ord man brukar använda för en ömsesidig vänskapsrelation mellan två församlingar.

De flesta församlingarna i Borgå stift har vänförsamlingar i andra lutherska kyrkor, exempelvis i Ingermanland, Ungern, Lettland, Estland och Namibia. Det finns också vänförsamlingar i S:t Petersburgs ortodoxa kyrka.

Vänförsamlingsverksamheten är en viktig del av kyrkans internationella arbete. Ofta är samarbetet mest aktivt inom diakonin, ungdomsarbete och musikverksamheten.

Källa: evl.fi

KALENDERN 12–18.4

DOMPROSTERIET

❖ **BORGÅ**
SÖ 14.4 KL. 10: GUDSTJÄNST I S:T OLOFS KAPELL, Pellinge, Eisentraut-Söderström, Tollander
KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN, Wilén, Eisentraut-Söderström, Ingmar Hokkanen, Trio Ad Libitum, Skärgårdsklubbens kyrksöndag. MISSIONSLUNCH efter högmässan. Meny: Köttsoppa och pannkaka, kaffe. Pris: 10€ / 5€. **KL. 18:** KVÄLLSMÄSSA I LILLA KYRKAN, Ekholm, Evening Mess

❖ **LAPTRÄSK**
Lö 13 Barnkörsgdag i Pernå: Konsert i Pernå kyrka kl. 14. Barnklangen deltar
Sö 14 kl. 12: Mässa i kyrkan TC, VT. Benita Backas-Andersson, sång
On 17 kl. 9.30: Vuxen-barn i fh
On 17 kl. 14.15 och 15.15: Barnklangen i fh.
On 17 kl. 17.30: Ungdomskören i fh
To 18 kl. 18.30: Tjejgruppen i fh

❖ **LILJENDAL**
Högmässa: sö 14.4 kl 10 i Sävträsk kapell. HD/AJ. Gästpredikant: Peter Thylin.
Vuxen-Barngruppen: ti 16.4 på Kantorsgården kl 10-12.
Andakt i servicehuset: on 17.4 kl 14. HD/AJ/JS-A.
Pastorskansliet: stängt må 15.4 pga skolning.

❖ **LOVISA**
Ordets och Bönens kväll: to 11.4 kl 18.30 i Lovisa kyrka, U-C Sjöman, af Hällström.
Gudstjänst: sö 14.4 kl 12 i Lovisa kyrka, pred.Peter Thylin från Laestadianernas Fridsföreningars Förbund, Aalto
Pensionärssamling: ti 16.4 kl 13 i församlingsgården, födelsedagsfest. Ilia Kalliojunov-Salminen
Bibelstudium: ons 17.4 kl 18 i församlingsgården
Morgonkaffe: to 18.4 kl 8.30 i Tikva
Puzzelkväll: to 18.4 kl 16-15 i Valkom

❖ **PERNÅ**
Barnkörskonsert: lö 13.4 kl. 14.00 i kyrkan. Barnkörers från Helsingfors, Borgå, Lappträsk och Pernå. Dirigenter Eva Henricson, Reidar Tollander, Vera Tollander och Paula Jokinen. Programblad 5 euro till förmån för barnverksamheten i Pernå församling.
Tvåspråkig högmässa i Mikael Agri-colas anda: sö 14.4 kl. 10.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Mia Aitokari. Övriga medverkande: Marko Putkonen, Elina Mieskolainen, Jorma Ojanperä. Efter högmässan kaffeservering i Sockenstugan, musik.
Mässa: sö 14.4 kl. 13.00 i Sarvsalö kapell, Minna Silfvergrén, Paula Jokinen.
Tvåspråkig söndagsskola: sö 14.4 kl. 13.00 i Isnäs Solbacka, Katarina Forsell.
Konsert: sö 14.4 kl. 18.00 Jaz-

ziga vårvindar i kyrkan med Sven Nygård. Lovisakören medverkar. Programblad 5 euro till förmån för Gemensamt Ansvar insamlingen.

❖ **SIBBO**
SIBBO KYRKA: Sö kl 12 mässa med hjälpledarvälsignelse, Helene Liljeström, Magnus Riska, Lauri Palin, band. Konfirmandsöndag. Kaffe i kyrkan.
En kväll med Sankte Per & Thomas Tvivlaren: Fr kl 19 12.4. Per Rosenius och Thomas Lundin sjunger om tro och tvivel. Programblad för Gemensamt Ansvar 10 euro.
Äldre i Söderkulla: On kl 13 17.4. Katja Korpi.
Kyrkobröderna: Fr kl 19 19.4. Ordförandens kväll.

HELSINGFORS PROSTERI

❖ **JOHANNES**
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Fre 12.4
kl.10: Familjeträff i Körsalen (pga. renovering i Hörnan). Högbergsgatan 10 E, 2 vån. Ollberg.
kl.10: Nallegudstjänst i Mariakapellet. Högbergsgatan 10 D, 2 vån. Ta gärna med ett eget mjukisdjur. Sundblom Lindberg.
kl.12.15: Veckolunch i Högbergssalen kl.12.15-13.30. Högbergsgatan 10E, 2 vån. Frivillig avgift.
Sö 14.4
kl.10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Busck-Nielsen, Henricson. Kyrkkaffe.
kl.12: Högmässa i Johanneskyrkan. Ray, Busck-Nielsen, Almqvist, Oratoriekören. Kyrkkaffe.
kl.17: Kvällsmässa i Tomas kyrka. Ray, Henricson. Kyrkkaffe.
Må 15.4
kl.10: Familjeträff i Tomas kyrkas dagklubbsutrymmen. Frände.
kl.11: Cellträff ”Guds närvaro i vår samvaro”. S:t Jacobs kyrkas församlingssal. Gertrud Strandén (09-679 576).
Ti 16.4
kl.12: Lunchmusik i Gamla kyrkan. Katri Vesanen.
kl.13: Träffpunkt för seniorer och daglediga. Vi träffas i Ateneum kl.13 för att se utställningen ”Skatter från presidentens slott”. Svensk-språkig guidning. Ahonen.
On 17.4
kl.14: Diakoniträffen i S:t Jacobs kyrkas utrymmen. Salenius.
kl.15: Mariakretsen i Tomas kyrkas församlingssal. Frände.
kl.18: Kvällsmässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Almqvist.
To 18.4
kl.19: Regnbågscfé i Hörnan. Högbergsgatan 10, gatuplanet. Ray.
Fre 19.4
kl.18-20: Filmkväll i ungdomsutrymmet Tian. Högbergsgatan 10 D, 2 vån.

❖ **MATTEUS**
Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKAN: Åbohusv. 3
Sö 14.4 kl. 12: högm, Ahlfors, Forsman. Kyrkkaffe.
To 18.4 kl. 13: torsdagsträffen, Hallvar (2 vån, ingång via kansliet). En grupp för Dig som vill ha trevlig

gemenskap med sång och samtal. Kaffeservering.
MARIELUNDSKAPELLET: I NORD-SJÖ KYRKA Hamnholmsvägen 7
Sö 14.4 kl. 10: högm, Hallvar, Forsman. Kyrkkaffe.
Jesus Christ Superstar lö 20.4. kl 18: i Matteuskyrkan Prima Vista -kören, dir. Heikki Ruokonen, solister bl.a. Markku Häkkinen (Jesus) och Olli Tamminen (Judas). Prima Vista -kören från Järvenpää framför återigen rock-operan Jesus Christ Superstar av Andrew Lloyd Webber och Tim Rice från år 1972. OBS! Konsertversion på finska, svensk översättning i handprogrammet. Arr. Vartiokylän seurakunta och Matteus församling.

❖ **PETRUS**
www.petrusforsamling.net fr 12.4:
- **kl. 10 Musiklek:** i Haga, Lukascentret, Vespervägen 12. Kaffeservering. Ledare: Sussi Leskinen.
- **kl. 10 Musiklek:** i Månsas kyrka, Skogsbäcksvägen 15. Kaffeservering. Ledare: Rebecka Björk.
lö 13.4:
- **kl. 14.30 Konfirmationsövning och fotografering:** i Munkshöjdens kyrka, Raumovägen 3. Övning inför konfirmation för Lekholmenkonfirmanderna (1997-födda). Björk, Skogvik, Snickars.
sö 14.4:
- **kl. 10 Högmässa:** i Munksnäs kyrka, Tegelstigen 6. Bonde, Varho. Kyrkkaffe.
- **kl. 10 Högmässa:** i Äggelby gamla kyrka, Brofogdevägen 12. Sandell, Alavesa. Kyrkkaffe.
- **kl. 12 Högmässa:** i Malms kyrka, Kommunalvägen 1. Bonde, Alavesa. Kyrkkaffe.
- **kl. 13.30 Konfirmationsmässa:** för Lekholmenkonfirmander (1997-födda) i Munkshöjdens kyrka, Raumovägen 3. Björk, Skogvik, Snickars, Varho.
- **kl. 15.30 Puls-gudstjänst:** i Månsas kyrka, Skogsbäcksvägen 15. Puls är en gudstjänst för alla. Kom med du också! Söndagsskola för barnen och pizzamingel efteråt för alla. Vårens tema: Bibelns röda tråd.
- **kl. 18 Lovsång och förbön:** i Äggelby gamla kyrka, Brofogdevägen 12. Kompgrupp för sången. Tal: Otto Granlund.
må 15.4:
- **kl. 18 Bibelträff:** i Månsas kyrka, Skogsbäcksvägen. Jesajaboken presenteras av Henrik Perret.
- **kl. 19 Lukasklubben för män:** i Hagasalen, Vespervägen 12 A.
ti 16.4:
- **kl. 10 Musiklek:** i Malms kyrka, Kommunalvägen 1. Kaffeservering. Ledare: Sussi Leskinen.
- **kl. 19 Förbön och tack:** i Munkshöjdens kyrka, Raumovägen 3. Kyrkdörrarna öppnas 18.30. Barnpassning ordnas. Pekka Reinikainen, Sjöman, Söderström.
to 18.4:
- **kl. 10 Musiklek:** i Munksnäs församlingshem, 2. vån. Bredviksvägen 10. Kaffeservering. Ledare: Rebecka Björk.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)
Fre 12.4 Yvonne Terlinden, Karis
Lö 13.4 8.53 Familjeandakt. Lucas Snellman läser ur boken *Känguruns shoppingtur och andra berättelser*.
Må 15.4 Ingemar Johansson, Mariehamn
Ti 16.4 Magnus Mikander, Kuuni
Ons 17.4 Lilian Sjöberg, Ekenäs
To 18.4 Gösta Söderström, Esbo.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 12.4 Johan Klingenberg läser ur John Bunyans bok *Kristens resa*.
Lö 13.4 17.58 Ett ord inför helgen, Munksnäs kyrka, Helsingfors.
Sö 14.4 Kaj Granlund, Esse
Må 15.4 An-Christine Marttinen, Helsingfors (repris från 2011)
Ti 16.4 Gösta Söderström, Esbo (repris från 2011)
Ons 17.4 Kaikka Växby, Helsingfors (repris från 2011)
To 18.4 Kristina Fernström, Helsingfors

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 14.4 Högmässa från Kyrkhelg Syd i Helsingfors. Predikant: Torsten Sandell. Liturg: Daniel Björk. Organist: Peter Hilli. Kantor och körledare: Antti Jokinen. Kör: Liljendals kyrkokör. Högmässan spelades in i Munksnäs kyrka den 17 mars 2013.

VEGA

JUBILATE OCH WEGELIUS

Konsert med kör och orkester

För tredje året i rad samarbetar kammarkören Jubilate och Wegelius kammarstråkar i en konsert med verk för kör och orkester. Den här gången blir det Mendelssohns Hör mein Bitten och Drei geistliche Lieder och Mozarts Vesperae solennes de Dominica.
Bland solisterna finns **Monica Groop**, **Hanna Rantala**, **Niall Chorell** och **Aarne Pelkonen**. Jubilate leds sedan 2010 av **Timo Nuoranne**, som här dirigerar de båda ensemblerna.
Söndag 14 april kl. 18 i Johanneskyrkan i Helsingfors.

■ **HELSINGFORS PROSTERI**
Välkommen med på rekreationsdagar för närståendevårdare: Dagarna ordnas den 16–19.4 2013 maj i Vårdshuset Onnela som ligger vid Tusby träsk. Vi erbjuder samvaro med andra närståendevårdare, möjlighet att tillsammans med en ledare röra på kroppen och knopen både inomhus och utomhus samt övrigt program. Deltagaravgiften är 90 €. Mera information om programmet ger Jonna Skand som också tar emot anmälningar. Tfn: 09-315 5537/ 046-810 5037 och Kristina Jansson-Saarela tfn 09-23402540. Arrangörer: Folkhälsans Förbund och Helsingfors kyrkliga samfällighet med stöd av RAY.
Domkyrkans krypta: Seminariet ”Screening and receiving” med temat ”Kroppsmedvetenhet och den kristna människosynen” inleder de nordiska rådplägningsdagarna för kyrkans arbetare för förstånds-handikappade söndag 5.5.2013 kl.17-20 och är avgiftsfri. Seminariespråk är engelska. Huvudföreläsare är Brian Brock från universitetet i Aberdeen, Skottland där han föreläser i moralisk o praktisk teologi. Den 5.5. är temat för föreläsningen ”fosterdiagnostik – en utmaning – behöver vetenskapen kyrkan”? Prof i socioetik Jaana Hallamaa och ärfthighetsforskare, dr Carola Saloranta kommenterar. Duv teatern inleder tillfället med en kortvariation av operan Carmen. Förhandsanmälningar behövs inte. Kontaktperson är Tiina Peippo på Kyrkostyrelsen, tfn 050-4366193. Arr. Helsingfors kyrkliga samfällighet, Kyrkostyrelsen, FDUV.
Församlingarnas samtalstjänst: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen http://evl.fi/natjour
Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!
Kampens kapells öppethållningstider: Kampens kapell är öppet för möten mellan människor och stillhet vardagar klockan 7-20 och under veckoslut klockan 10-18.
Mer info: www.helsingforsforsamlingar.fi

■ **DEUTSCHE GEMEINDE**
So 14.4. 11 Uhr: Gottesdienst zum 2. Sonntag nach Ostern (Misericordias Domini) (Panzig)

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

■ **ESBO**
Högmässor sö 14.4: Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, kl. 12.15. Kanckos, Wikman. Olars kyrka, Olarsbacken 4, kl. 14 konfirmation av sportlovs-skriftskolan. Ertman, Jäntti, Lund, Valtonen. Karabacka kapell, Karabackav. 12, kl. 10 mässa med små och stora på Blommornas söndag. Jäntti, Wikman. Dagklubbens vårkyrka. Kyrkkaffe och kyrksaft.
Bytesdag för barnkläder och –prylar: Röda stugan, Brinkängsv. 4 i Gröndal lö 13.4 kl. 10-13. Rena, hela barnkläder och användbara leksaker kan hämtas på förhand till dagklubbarna eller direkt till Röda stugan. Alla kläder och saker är gratis, man får ta vad man vill ha och ge bort det man inte behöver. Man får också ta utan att ge. Ta med en slant till kaffe/saft och bulle för Gemensamt Ansvar!
Familjeklubbar för föräldrar och småbarn: Köklax kapell, Handelsb. 1. Familjecafé må kl. 9.30-12. Sökö kapell, Sökögr. 3. Sång och lek, ti kl. 9.30-11. Mattby kapell, Lisasgr. 3. Imse-Vimseklubben on kl. 9.30-11.30. Ingen förhandsanm. Konst-terapeut Katri Kortelainen kommer till Familjecafé i Köklax må 15.4 och 29.4. Barnen har möjlighet att delta i färgbud, pris 10 €/gång/barn.
Dagklubbssanmälän till hösten 2013: Dagklubbarna för 3-5-åringar tar 2-30.4 emot anmälningar elektroniskt på www.esboforsamlingar.fi/dagklubbar.
Vardagsdrömmar: Kvinnolördag i Alberga kyrka 27.4 kl. 11-15. Drömmar i vardagen: Att orka i vardagen – hur kan våra drömmar bära upp vardagen? Föreläsning & diskussion med Helena Salenius. Våra nattliga drömmar: Kopplingen mellan drömvärldens inverkan på hur vi är, vad vi gör under dagen och hur vi processar det vi varit med om under dagen. Föreläsning & diskussion med Virva Nyback. Lunch och kaffe. Anm. senast 18.4 till Ann-Christin Lintula, 050 432 7526, ann-christin.lintula@evl.fi.

De 30 först anmälda ryms med. Ingen deltagaravgift.
Ungdomskvällar: Sode, Sököv. 14, varje on kl. 17-20.
Tisdagsgruppen: Olars kyrka, Olarsbacken 4, ti 16.4 kl. 18.
Männens bastukväll: Mataskärs lägercentrum, Mataskärv. 3, on 17.4 kl. 18, Kanckos. Kvällens tema är Bibelns historia.
Öppen samtalsgrupp: Prästgården, Prästgårdsgr. 1, to 18.4 kl. 18.30-20, Rönneberg. Vi stannar upp inför den Heliga Anden i Guds treenighet.
Hobbykväll för vuxna: Carlberg, Ungdomsv. 10 i Gammelgård to 18.4 kl.18-21.
Kretsar för pensionärer och daglediga kl. 13-15: Kalajärvi kapell to 11.4, Köklax kapell ti 16.4, Karabacka kapell to 18.4.
Öppet hus med lunch: Hagalunds kyrka varje ti kl. 12-14.
Jobb-och-matgruppen: Hagalunds kyrka, varje helgfri må kl. 19.

■ **GRANKULLA**
To 11.4 kl. 10 Samtal kring tro: i övre brasrummet.
Kl 10.30 Förbön med lovsång: i övre brasrummet.
Lö 13.4 kl. 10.30- 12.30 Kvinno-brunch: i Grankulla kyrka, Kavallvägen 3.
Talare: Anne Söderlund – att växa och mogna. Sång, damkören Grazia. Anmälningar senast den 8 april till catherine.granlund@evl.fi eller tel. 050-439 3208.
Sö 14.4 kl 11 Gudstjänst i Betlehemskyrkan: Bolagsvägen 33 i Grankulla. Samarbeta mellan Grankulla metodistförsamling och Grankulla svenska församling. Ulrik Sandell, Gösta Söderström. OBS! Ingen högmässa i Grankulla kyrka.
Kl. 12 Söndagsskola: i övre brasrummet.
Må 15.4 kl. 13 Måndagscafé: i Sebastos, andakt kl 12.45 i kapellet.
Ti 16.4 kl. 9.30 Familjelyktan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Barbro Smeds.
Kl. 9.30- 11 Diakonimottagning: och bröddutdelning.
On 17.4 kl.13.30 Kyrkosyfoöreningen: i övre brasrummet.
Teaterföreställning on 17.4 kl. 19.30 i Grankulla kyrka ”Anteckningar under dagar av sorg”: skriven av C.S. Lewis, uppförs av skådespelaren Johan Fagerudd. Fritt inträde.

För närmare info se www.grankullasvenskafoersamling.fi. Kyrkkaffe i övre salen.
To 18.4 kl.10 Samtal kring tro: i övre brasrummet.
Kl. 10.30 Förbön med lovsång: i övre brasrummet.
Kl. 18.30 Bibelkväll: i Sebastos, Carola Tonberg-Skogström.
Barnläger på Raseborgsinstitutet med tema: Konstigt men sant. Läger 1. För barn i åk 1-3. Tid 3-5.6.2013. Pris 55 €. Läger 2. För barn i åk 4-6. Tid 5-8.6.2013. Pris 70 €. Anm. till kyrkoherdeämbetet tel. 09-512 3722 eller mejl nina.soderlund@evl.fi.
Sista anmälningsdagen 22.5!
Pensionärsläger på Raseborgsinstitutet med tema: Perspektiv. Tid 3-6.6.2013. Pris: dubbelrum 80 € och enkelrum 100 €. Anm. till kyrkoherdeämbetet tel. 09-512 3722 eller mejl nina.soderlund@evl.fi.
Sista anmälningsdagen 10.5!

■ **KYRKSLÄTT**
Anmälningar till höstens dagklubbar för barn: Anmälningar per epost den 2-26.4 till jenny.akerlund@evl.fi. Mera info på www.kyrkslattsvenska.fi
En kväll med Sankte Per & Thomas Tvivlaren: Iör 13.4 kl. 18 i Kyrkslätt kyrka
Per Rosenius & Thomas Lundin är Sankte Per & Thomas Tvivlaren. En konsert fylld med sånger om tro och tvivel. Det blir allt från visor och ballader till pop och schlager. Programblad 10 euro.
Högmässa: sö 14.4 kl.12 i Kyrkslätt kyrka. Höglund och Joki. Mikaeli-kören medverkar. En gudstjänstgrupp har förberett högmässan.
Öppet hus på Korsbergsvägen i Kantvik: må 15.4 kl. 12-14. Kafservering.
Sång och bön: måndag 15.4 kl. 18.30 i koret i Kyrkslätt kyrka.
Bibelgruppen: tisdagar kl. 18.30 i församlingshemmet, Församlingsvägen 1.
Vardagskraft – för dig med lite tvivel och någon tro: ti 16.4 kl. 18.30 i församlingshemmet i Kyrkslätt centrum, sal 6. Vi samtalar om himmel och jord under ledning av kyrkoherde Lars-Henrik Höglund. Alla är hjärtligt välkomna!
Stick- och virkcafé för unga mammor: onsdagar kl. 18 i Oasen, Prästgårdsbacken 11 C.
Vill du hjälpa?: Anmäl dig till Helhjartat – frivilligt arbete – via www.heljartat.fi
Pastorskansliets telefonnummer: (09) 8050 8292.
Mera info på: www.kyrkslattsvenska.fi

■ **TAMMERFORS**
Sö 14.4: Högmässa kl 10.30 i Finlaysons kyrka, K Rantala, H-M Kohtamäki-Pentikäinen
Ti 16.4: Mamor, pappor o barn kl 10 SvG
Ti 16.4: Tisdagsklubben SvG kl 14.30-15.30
Ons 17.4: Diakonikretsen kl 13 SvH, Pyssel med Paula och Pi.
Ons 17.4: Skriba för vuxna kl 18 i Svenska Hemmet med K Rantala, Fil.1:12-30 Nytt mål.

■ **VANDA**
Högmässa: sö 14.4 kl. 10 i Helsing kyrka S:t Lars. Martin Fagerudd, Nina Fogelberg Daniela Hildén och Jona Granlund assisterar vid nattvarden. Välsignelse av hjälpledare. Kyrkkaffe i Prostgården.

Ingen högmässa: sö 14.4 i S:t Martins kapell.
Fredagsgruppen samlas: fre 12.4 kl. 10 i Dickursby kyrka.
Familjecafé: må 15.4 kl. 9-12 i samarbete med Folkhälsan i Marttini församlingslokal, eftisrummet. Kontaktperson Katja Kairisalo tfn 044 554 5521. Avgift 2€/familj inkl. kaffe/te, smörgås, frukt.
Sankt Martins diakoni- och pensionärskrets: ti 16.4 kl. 13-15 i Myrbacka kyrka. Kyrkoherde Martin Fagerudd medverkar.
ViAnda-kören: övar ti 16.4 kl. 13.15-15.30 på Helsinggård, Konungsvägen 2.
Dickursby pensionärskrets: on 17.4 kl. 14-16 på Folkhälsanhuset i Dickursby.
Familjecafé: to 18.4 kl. 9-12 i Dickursby kyrka, i bakre delen av kyrkosalen.
’Anteckningar under dagar av sorg’ – av C.S.Lewis, bearb. Johan Fagerudd: S:t Lars kapell, stora salen, to 18.4 kl. 18. Fritt inträde, programblad 10 € till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar.
Missionskväll: on 24.4 kl. 18 i Missionsmuseet, Observatoriegatan 18, H:fors. Församlingen ordnar ett museibesök med guidning. Anmälan senast 18.4 till Kaj Andersson, tfn 050 5374221.

RASEBORGS PROSTERI

■ **BROMARV**
Sö 14.4 kl. 13: Gudstjänst, Bergman, Lindroos

■ **EKENÄS**
Högmässa: sö 14.4 kl.10, T.Wilman, T.Nordström
Familjegudstjänst: sö 14.4 kl.16, T.Wilman, T.Nordström, C Knuts.
Föreställningen ”Anteckningar under dagar av sorg”: ti 16.4 kl.19 i förs.h. med skådesp. Johan Fagerudd.
Se hela annonsen i VN samt www.ekenasforsamling.fi

■ **HANGÖ**
Sö 14.4 Högmässa i kyrkan kl. 12:, A-S. Nylund, R. Näse. Dark & Gray medverkar med sång.

■ **INGÅ**
Sö 14.4, 2 s. e. påsk, kl 10.00: högmässa i Ingå kyrka, Tom Hellsten, Seija Korhonen.
Ons 17.4 kl 12.30: församlingsträff för pensionärer och daglediga i församlingshemmet. May Lindström, Eeva Makweri.
Inskrivning till församlingens dagklubb: för verksamhetsåret 2013-2014 sker i dagklubbens verksamhetsutrymmen torsdag 18.4.2013 kl 9-12, Bollstavägen 2 A, tel 050-5639994 eller 09-22190318/Karin Eklund. Inskrivningen gäller barn i åldern 3-5 år (barnet bör fylla 3 år senast 30.6.2013). Välkommen!
Verksamhet på finska:
To 11.4 klo 19: Äijäsauna Pappilassa. Erkki Päivärinta.
La 13.4 klo 19.00: Esirukous ja ylistys Degerbyn kirkossa. Gunnar Weckström.
17.4 klo 16.45: Rukouspiiri pappilassa.
Ke 17.4 klo 18.00: Raamattupiiri Bläckhornetissa. Eeva Makweri.
To 18.4 klo 19.00: Nikolausmessu Inkoon kirkossa. Eeva Makweri, Gaudete-kuoro, Hanna Noro.

■ **KARIS**
Gudstjänst: Sö 14.4 kl. 10 i S:ta Katarina kyrka. Raunio; Lindroos.
Tvåspråkig sammankomst: Sö 14.4

kl. 17 i Församlingshemmet. Arr. Lojo Fridsförening rf.
Tisdagens mission : Ti 16.4 kl. 14-16 i Servicehuset, Felix Froms gata 6.

■ **SJUNDEÅ**
Mässa: sö 14.4 kl. 12 i kyrkan, Maria Venhola, Pami Karvonen.
Bönegruppen: to 18.4 kl. 18 i Capella, Gun Venäläinen.

■ **SNAPPERTUNA**
to 11.4 kl 13.30: Dagträff i prästgården. Gäster är kyrkoherde Markus Weckström och kantor Pia Nygård. Vid behov av skjuts, kontakta kyrkoherden. Välkomna!
to 11.4 kl 18-21: ungdomskväll i Langansböle
to 11.4 kl 19: övar kören i prästgården
lö 13.4 kl 18: Körens vårkonsert med allsång. Kollkten går till Gemensamt Ansvars insamlingen. Välkomna!
sö 14.4 kl 12: Gudstjänst med Markus Weckström och Pia Nygård.
sö 14.4: efter gudstjänsten skri-baeftermiddag i prästgården
ti 16.4 kl 9.30-11: familjekafé i Langansböle

■ **TENALA**
Sö 14.4 kl.10: Högmässa, Bergman, Lindroos

ESBO STIFT

■ **LOJO**
Sö 14.4 kl. 13.00: Gudstjänst i Virkby kyrka. Raimo Kuusmanen och kantor Harri Kerko. Kyrkvård Krister Isaksson. Kyrktaxi.
Vid behov av taxi till gudstjänst, mässa eller svenska kretsen: kontakta chauffören Marko Kytölä tel 040 546 5549 senast dagen innan.
Taxin kostar 5,00€ tur och retur

REGION 2

ÄBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND
Pargas församlingsdistrikt:
Sö 14.4. kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Sepponen, Lehtonen.
– **kl 17:** Konsert i kyrkan till förmån för Gemensamt Ansvar. Pargas manskör, Pargas damkör, Pargas Sängen, Da Capo och Pargas svenska pensionärskör medverkar.
On 17.4. kl 18: Veckomässa i kyrkan, Sepponen, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Sö 14.4. kl 11: Finskspråkig högmässa i kyrkan, Granström, Sarelin.
Korpo kapellförsamling:
Sö 14.4. kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Killström, Granlund.
Houtskär kapellförsamling:
Sö 14.4. kl 11: Finskspråkig högmässa i kyrkan, Kopperoinen.
Iniö kapellförsamling:
Sö 14.4. kl 11: Högmässa i kyrkan, Vuola.

ÄBO
to. 11.4 kl. 9.30-11: Familjecafé i Aurelia (2 vän.)
kl. 19: Mässa i Skarpskyttekapellet, Westergård
lö. 13.4 kl. 11.30-13: Kyrkans barntimme (4 år –)
sö. 14.4 kl. 13: Högmässa med konfirmation i Domkyrkan. Bäck (pred), Öhman (lit), Danielsson, Hietaharju.
kl. 16: Mässa i S:t Karins kyrka, Westergård, Danielsson. Kyrkkaffe efter mässan. Kyrktaxi kan beställas per tel. 040-3417458 senast fre 12.4 kl. 12.
må. 15.4 kl. 14: Missionskretsen samlas i Aurelia (3 vän.)
kl. 19: Anteckningar under dagar av sorg. Monolog med Johan Fagerudd, i Aurelia (1 vän). Biljetter: å 10€ (köpes på plats innan föreställningen) till förmån för Gemensamt Ansvar.
ti. 16.4 kl. 18: Lovsångskörens övning i Aurelia (1 vän.)

kl. 19: Lovsång och förbön i Aurelia (1 vän.). Karl–Gustav Sandelin: Jesus – Rytteren på vit häst
ons. 17.4 kl. 10: Familjecafé i Papin–holma församlingshem
kl. 11: Förbönsgruppen samlas i Aurelia (3 vän.)
kl. 12: Frukostklubben för herrar på Svenska Klubben (Aurag. 1). Ruth Illman: Kulturdialog – en konst i politiken?
kl. 13: Café Orchidé i Aurelia (1 vän.)
kl. 13.30: Café aderton (åk 3–6)
kl. 18: Tyst meditation i Aurelia (1 vän.)
Tillfället är tvåspråkigt. Efter meditati–onen dricker vi te tillsammans.
to. 18.4 kl. 9.30–11: Familjecafé i Aurelia (2 vän.)
kl. 11: Knattekyrka i Aurelia (1 vän.)
kl. 19: Mässa i Skarpskyttekapellet, Audas

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

14.4 Andra söndagen efter påsk: Gudstjänst kl 12 i Hammarlands kyrka. Märten Andersson, Carl Micael Dan.
17.4 Gemensamt ansvar–kväll: kl 19 i Catharinagården. Birgitta Lindell berättar om sin resa till Kambodja. Alla församlingar välkomna.

JOMALA

Tors 11.4 kl. 18–20: Loppis med barnsaker i Olofsgården.
Sön 14.4 kl. 11: Gudstjänst Erickson, Rehn–Isaksson, Backman. Diakoniföreningen kyrkkaffe.
Tors 18.4 kl. 10–16: Pyssel för alla.

SUND–VÄRDÖ

Söndag 14.4 kl. 11.00: Gemensam högmässa i Vårdö kyrka. Sirkka Liisa Enqvist, Katrin Gwardak. <http://sund-var doforsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

To 11/4 13.00: Solglimten i Församlingshemmet.
Fre 12/4 18.30: Fredagscafé i Församlingshemmet. Gäst: Ingvor Huhtamäki.
Sö 14/4 11.00: Gudstjänst i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm.
Sö 14/4 14.00: Molpe evangelisk–lutherska bönehusförening rf:s årsmöte i Bykyrkan. Stadgeenliga ärenden.
Må 15/4 18.00: Bibelstudie– och böne–grupp i Församlingshemmet.
Ti 16/4 12.00: Närståendevarðarträff i Församlingshemmet.
Ti 16/4 19.00: Träffpunkt i Taklax bönehus.
On 17/4 13.00: Silvergruppen i Församlingshemmet. Gåster: Tomi Tornberg, Iris Sjöberg m.fl.
Lö 20/4: Kafékväll för Nordkorea i Församlingshemmet.

KRISTINESTAD

GUDSTJÄNSTER
Kristinestad: sö 14.4 kl 12 Högmässa i Kristinestad, Predikan Jan Nygård, liturg Lars Nisula, sång av Glädjedropparna. Obs! inga andra gudstjänster.
ANNAN VERKSAMHET
Café Magasinet: fr 12.4 kl 19.30 med Torsten Borg och ungdomar från Oasen.
VÄROAS ”VÅGA TRO” 13–14.4.
Bibelstudium: lö 10 i Krs kyrka, Stig Olof Fernström, lovsång, –dans, förbön.
Tomasnäs: lö kl 13.30 i Krs kyrka, Ek–löf, Jan Nygård, lovsång, förbön.
Seminarier: lö kl 15.30 i Krs kyrka (Boris Salo), Krs Metodistkyrka (Tuula Vilo), DUX (Nina Åström).
Familjefest: lö kl 19 i Krs kyrka, S–O Fernström, lovsångsteamet, Machol l Adonai, Praise Club, förbön.
Night Café: lö kl 22 med UngOas i Krs förs.hem, lovsång, vittnesbörd.
Bibelstudium: sö kl 10 i Krs församlingshem, S–O Fernström. Efteråt kyrkkaffe.
BarnOas 7–13 år och MiniOas 4–6 år: lö kl 10, 13.30, 15.30, sö kl 12 i Krs förs.hem. Anmäl på förhand till 0400–218 199.
Måltider: bara lördag, kl 12 lunch, kl 15 kaffe, kl 17 middag. Måltiderna serveras i finska församlingshemmet. Anmäl grupper och specialdieter till 040–747 6203
Bibelsamtal: sö 14.4 kl 18 i Lappfjärds förs.hem, Bror Vikfors.
Pensionärssamling: on 17.4 kl 12.30 i Lappfjärds förs.hem, Saarinen, Nilsson.
Seminarier med Ulla–Christina Sjöman: lö 20.4 kl 13 och 18 i Kristinestads kyrka, tolkas till finska.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi
Kyrkan: 2 sö e påsk 14.4 kl 10 Gudstjänst Lassus, Daniel Lövdahl. Lö 13.4 kl 18 Konsert Lauri Voipio cello, Lauri Väinmaa piano.
Luthergården: lö 13.4 kl 18 Ung guds–tjänst.
Viitinkylän kylätupa: to 11.4 kl 19 Seura–kuntailta.
Församlingshemmet: må 15.4 kl 18.30 Samtalskväll ”Bibeln, pengarna och livet” On 17.4 kl 12 Pensionärssamling, börjar med mat.
50–årskonfirmander!
Du som konfirmerats i Närpes kyrka år 1963: är med maka/make hjärtligt välkommen på 50–års träff söndag 23.6.2013. Högmässa kl.10. Efteråt mat och kaffe (14 euro/pers.), program och fri samvaro i församlingshemmet. Anmäl tel. +358 (0)6 220 4200 eller e–post narpes.pastorskansli@evl.fi senast fredag 14.6.

PÖRTOM

Sö 14.4 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Sundqvist, Wikstedt.
Må 15.4: Föräldra–barn till Tropiclandia i Vasa. Samling där 9.50.
Ons 17.4: Ingen föräldra barn p.g.a. utfärd måndag 15.4
Ons 17.4 Andakter: kl. 14.30: Service–

centret. kl. 15.15: Pörtehemmet. kl. 16: Prästthagen, Sundqvist, Lidman.
Ons 17.4 kl. 19: Finska gruppen i förs.h. Sundqvist.
Tor 18.4: Ingen dagklubb eller pensio–närskör p.g.a. kursdag.
Lö 20.4 kl. 18: Gospelkväll i kyrkan.
Anmälningar till höstens dagklubb: för barn födda –08, –09 och de barn som är födda –10 och fyllt tre år före 1.9 tas emot av Lillemor inom april. Tel. 050 5711966.

ÖVERMARK

Sö 14.4. kl. 12: Gudstjänst. Sundqvist och Wikstedt.
Sö 14.4. kl. 13.15: Skriftskola i församlingshemmet. Norrgård och Enlund.
Må 15.4. kl. 9.50: Föräldra–barn–gruppen samlas på Tropiclandia i Vasa. Enlund.
On 17.4 kl. 13: Pensionärssamling i församlingshemmet. Gäst: Ole Norrback. Sång, Anja Rimpiläinen. Norrgård, Jakobsson och Wikstedt.
To 18.4. kl. 13: Symöte i Frönäs hos Inga–Lill Holtlund, Norrgård
To 18.4. kl. 10: Bön i församlingshemmet.
To 18.4. kl. 14: Andakt på Alvina.
To 18.4. kl. 15: Andakt på Sölgården.
70–75 åringar 2013: kom ihåg att anmäla er till den gemensamma födelse–dagsfesten 28.4.
Ring Heddy, tel. 0500163701 senast 19.4.
Anmälningar till höstens dagklubb: för barn födda –08 och –09 tas emot av Lillemor inom april. Tel. 050 5711966.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Fr kl 10: Föräldra–barn–gruppen (OBS! Ny dag)
Sö kl 14: Gudstjänst, Englund, Kahlos
Ti kl 13: Missionssyfoöreningen

KORSHOLM

Öppen dagklubb: fre kl 9.30 i Singsby.
Gudstjänst: sö kl 10 i kyrkan och kl 12 i Smedsby förs.gård, Berg, Nordqvist–Källström.
Andrum för damer: må kl 19 i Smedsby förs.gård, Marita Gleisner talar över ämnet ”Böcker”.
Pensionärssamlingar: må kl 13 i Smedsby förs.gård, Viveca Söderholm
ti kl 13 i Helsingby, Dan Lillas
ons kl 13 i Veikars, Minneslotsen
Karaträffen: ons kl 14 i Smedsby förs.gård.

KVEVLAX

Gudstjänst: sö kl 10, Lundström, Andrén, Kvevlaxgillet.
Missionslunch: sö kl 11–14 i fh. Meny: karelsk stek, potatis, gräddsås och pepparsås, sallader, bröd, måltidsdryck, bärkräm med grädde, kaffe och småbröd. Priser: vuxna 10 €, barn under 12 år 6 €, barn under 7 år gratis. Välkomna!
Bön för bygden: må kl 19 i Betesda, Kuni.
Pyssel– och syjunta för yngre kvinnor: on kl 18 i fh.
Kvällssymöte: on kl 18 i ds.
Andakt: to kl 14 i Funisgården, Allan Melin, Rodney Andrén.
Sångkul: to kl 18 i fh med Barnkören och Surprise, servering. Alla välkomna!

MALAX

Kvällsmässa: sö 14.4 kl 18 i kyrkan. Kyrkokörer och kantorer från Korsholms prosteris kyrkosångskrets medverkar. Predikant teologiestuderande Camilla Brunell, organist Ann–Christine Nordqvist–Källström.
Andakt: to 18.4 kl 13 på Eva hemmet.
Babymat enkelt: må 6.5 och 13.5 kl 17.30–20.30 i FH. Kom med på matlagningskurs och lär dig koka babymat. Få inspiration och utbyte av tips och ideer. Vi kokar grönsaks–, fisk–, kött–, frukt–puréer samt krämer och grötar. Vi kokar en soppa som vi äter tillsammans och provsmakar på de olika maträtterna. Det finns möjlighet för barnpassning. Kursen och ingredienskostnader är gratis. Anmäl senast 3.5.2013 till: caroline.heikkinen@gmail.com eller tel. 050–3131792. Arr. Marthaförbundets projekt Vi & vår baby.

PETALAX

”Anteckningar under dagar av sorg: lö 13 4 kl 18 Johan Fagerudd
Gudstjänst: sö 14 4 kl 11 Särs, Kahlos
Syfoöreningen: on 17 4 kl 13

REPLOT

Gudstjänst: i Replot sö kl. 10. Kaski, Sten.
Missionslunch: i Replot försh. to 18.4 kl. 12. Hemlig gäst. Anmäl för maten senast ti 16.4. till pastorskansliet eller Bertel Lindvik tel. 050–5631523. Mat 8 €/pers.

SOLF

Gudstjänst: sö kl. 10, Ann–Mari Audas–Willman, Patrik Vidjeskog.
Söndagsskola: sö kl. 13.
Måndagssamling: må kl. 13.
Pensionärssamling: Utfärd till Sundom–pensionärerna on kl. 13.

VASA

FREÅLDDIGHETSKYRKAN
Kärnträff–temafrukost för kvinnor: lö 13.4 kl. 9.30 i stora förs.salen, Skolhusg.28. Gäst: Ulla–Lena Lundberg. Is och eld, yta och djup. Pris: 7€.
Högmässa: sö kl. 13, Siv Jern, Tia–Maria Nord, Richard Mitts.
Från brudmarsch till risgryn–infokväll för brudpar: ons 17.4 kl. 19. De vanligaste brudmarschererna o sångerna presenteras. Praktisk information om förberedelser av bröllop.
Morgonbön: to 18.4 kl. 9, Anders Kronlund, Dan Andersson.

BRÄNDÖ KYRKA

Sunday Service: at 1 pm, David Oliver, Heidi Nynäs.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Högmässa: sö kl. 10, Siv Jern, Richard Mitts.
SUNDOM KYRKA
Vuxensoppa: fre 12.4 kl. 18–20 i prästgården. Soppa, kaffe, hemlig gäst. Pris: 5€.
Högmässa med konfirmation: sö kl. 10, Malin Lindblom, Monica Heikius.

VÖRÅ

Vörå
To 11.4 kl. 13: Vi över 60 i Vörå fh. Sundsten, Granholm. Föredrag och bildpresentation.
Sö kl. 10: Högmässa i kyrkan. T Klemets, Granholm.
Sö kl. 18: Cafégudstjänst i Vörå Fh. T och M Klemets m.fl. Söndagsskolbarnen sjunger. Efteråt servering.
Oravais
Idag to 11.4 kl. 14: Vi över 60 i Kimo skola. Gäst: Jan–Erik Nyberg. Busstidtabell se senaste KP.
Lö 13.4 kl. 18: Kristen lördagskväll på Amigo. Lättsamt program om djupa frågor. Tema: Är du religiös? Pontus J. Back, Streng m.fl. Pizzaservering.
Sö 14.4 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, Sundstén, Klemets I, Streng. Avgående medarbetarna Ralf Hermans, Lena Hägg och Mikaela Malmsten–Ahlsved avtackas. Kyrkkaffe i fh.
On 17.4 kl. 13: Kyrkosyfoöreningen i Oravais Fh
On 24.4 kl. 14.15: Andakt i Oravais Närsjukhus (bädden) och kl. 15.00 på Solängen.
To 25.4 kl. 13.30: Andakt på Solrosen och kl.14.15 på Gullivivan.
Maxmo
Sö 14.4 kl. 12: Högmässa i Maxmo kyrka. Granlund, Granholm.
To 18.4 kl. 13: Vi över 60 i Österö bönehus. Linnea Klemets berättar minnen från missonärstiden i Kenya. Granlund, Kanto och pensionärskören medv. Taxi.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

To 18.30: Bibelsits i Ytteresse bönehus. –19: Karabön i församlingsstugan.
Fr 20: Stugokväll i församlingsstugan, Wikblad.
Sö 10: Gudstjänst, Kaj Granlund lit., Leif Erikson pred., Johansson.
–14: Sammankomst i Punsar bönehus, Per–Erik Häggman.
Ti 18.30: Bibelsits i Henriksborg.
On 15: Symöte i Bäckby skola, Eriksson.
–19: Dagklubbens föräldrasamling i Ytteresse bönehus. Gäst: Birgitta Strandberg–Rasmus.
Möteserrien Vid Mästarens fötter i Ytteresse bönehus:
Lö 19 ”När Gud talar”, Leif Erikson, Kaj Granlund. Sång av Heidi och Martin Klemets. Servering.
Sö 14 ”När Gud tiger”, Leif Erikson, Kaj Granlund. Sång av Nädens vind. Servering.
Anmälningar till DAGKLUBBEN 2013–2014: tas emot elektroniskt via www.pedersoreprosteri.fi/esse församling–dagklubben. Sista anmälningssdag 1.5.2013. Vid oklarheter: kontakta dagklubben eller församlingskansliet!
Lunch för daglediga: onsd.24.4.2013 kl.12 i Henriksborg, 7 €/person. Gäst: Tommy Björklund. Anmäl till tfn 0403 100 458 före 19.4.2013.

JAKOBSTAD

To 18: Sorgesamling i FC, Englund, diakoniarbetarna.
18.30: Musikskolans vårkonsert i FC, andakt Salo.
Lö 19: In da house i FC ungd.utr. Se ungbloggen.fi
Sö 12: Högmässa i kyrkan, Turpeinen, Östman, Hembygdens vänner–Larsmo sångkör, dir. Mary Frantz.
15: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Sture Wargh.
18: Fokus i FC, Thomas Björkman.
On 19: Männens samtalsgrupp i Bonås förs.stuga. Tema: ”Kvinnan i den laestadiska väckelsen”, Gerd Snellman.
To: Församlingskansli öppet kl. 10–12.
18: SLEF:s missionsafton i FC, Albert Häggblom.

Musikskolan är till för dig som tycker om att spela eller sjunga: och år 8 år eller äldre. Terminsavgiften är 65 €. Ansökningsstiden för läsåret 2013–2014 är 11.4 – 31.5 2013. Ansökningsblanketter fås från Församlingscentret, Ebba Brahe espl 2. Ansökan och förfrågningar kan också göras på telefon 040–3100453.

KRONOBY

Bibelstudium: lö 18.30 vid Lyktan
Musikcafé Lyktan: lö 20.00–24.00
Gudstjänst: sö 10.00 Norrback, Lindbäck–Haals, Söderpårs läslag
Kvinnogruppen: to 18.4 kl 18.30 hos Inger Nilsson, Solveig Jansson medv.
Anmälningar till höstens dagklubb tas emot på pastorskansliet eller Lilian Bäck 0447210334

LARSMO

Fre 12.4 – sö 14.4 Hjälpedarweekend: vid Inremissionshemmet.
Fre 12.4 kl. 19.30 Ungdomssamling: i Xodus.
Lö 13.4 kl. 19 KUs sångkväll: i Kackur bönehus i samarbete med Larsmo baptistförsamling.
Sö 14.4 kl. 10 Söndagsskolgudstjänst: Sjöblom, Wiklund, sång av Holm söndagsskola.
Ons 17.4 kl. 18 – 20 Vårbasar i Bosund missionsstuga: Försäljning av hembakt, lotterier, loppis m.m. Servering. Gåvor till försäljningen emottas med tacksamhet.
Fre 19.4 kl. 18 Parafton i församlings–

hemmet: med festmiddag. Ilta parisuh–teelle. Juhlaillallinen. Roope Laukkonen medverkar. Pris 30 €/par. Anmälan till pastorskansliet senast 15.4, tel. 728 1555 eller larsmo.forsamling@evl.fi. Kvällen är tvåspråkig.

NEDERVETIL

Körövningar: to 17 övar barnkören, lau–luryhmä 18, kyrkokörens män 19.
Finska bibelgruppen: to 19.
Andakt: fr 13 i servicecentret.
Högmässa: sö 10, khden, kantorn, Else–Britt Forström avtackas, kyrkkaffe.
Tvåspråkigt allsångstillfälle: sö 19 i kyrkan till förmån för Gemensamt Ansvar insamlingen
Pensionärssamling: ti 13 i fh
Besöksvännerna: to 18.4 kl 10 i fh. Nya välkomna med!

NYKARLEBY

Anmälan till höstens dagklubb: barn födda 2008– 09, görs till respektive område:
Nykarleby 7897217 ti o to kl 9–12, Mun–sala 040–147 0123, Jeppo 7642120 ti o to kl 9.30–12.30.
Pilgrimsvandring på Åland 23 – 28.6.2013. Info: kyrkansungdom.nu
Fr kl 19 Ungdomssamling Kaktus: i Nkby fh
NYKARLEBY
Fr kl 19 Läsmöte: i Markby hos Rickard och Karina Hagman, Sandvik
Sö kl 10 Högmässa: Sandvik, Ringwall, Nykarleby damkör
–kl 12 **Bygudstjänst:** i Kovjoki bönhus, Forslund
Må kl 13 Missionssyfoörening: i fh
–kl 18 **Kenyamission:** i fh, Kristian Sjöbacka
–kl 19.30 **Forsby missionskrets:** i bya–gården
Ti kl 13 Markby missionskrets: hos M–B Malmsten
Ti kl 19 Läsmöte: Ytterjeppo skola, Sandvik
To kl 13 Samtalsgrupp för män: i fh
–kl 14 **Besöksstjänst:** på Hagalund
–kl 19 **Konsert:** i kyrkan, Yrkesakademin
MUNSALA
Fr kl 18 Orgelkonsert: med studerande i Sibeliusakademin, kyrkan.
Sö kl 18 Lovsångsmässa: kyrkan, For–slund, lovsångsteam, personlig förbön, servering.
On kl 13.30 Symöte: prästg.
Fredagslunch 19.4: i fh.
Sommarjobb på gravgård: anmäl snarast,tfn 040–5287992
JEPPÖ
Sö kl 10 Gudstjänst: Staffan Snellman, Holmberg, Enroth.
Må kl 19 Läsmöte: hos Britt–Marie Lawast.

PEDERSÖRE

Andakt: Fr 14 i Pedersheim, Eklund, Emet
Ungdomssamling: Fr 20 i Purmo präst–gård (Obs platsen!)
Sångkväll: Lö 19 i Forsby bykyrka, Forsby sångkör, sång Lina Forsblom, Nyholm, Häggblom m fl., servering, alla välkomna!
Högmässa: Sö 10 med nattvard i kyrkan, lit. Häggblom, pred. Erikson, kantor Sandstedt–Granvik, textläsare Markus Nylund, dörrvärdar Katternö
Sammankomster:
– Lö 19 i Lepplax bykyrka, Elis Snellman
– Sö 15 i Flyngängens bönehus, Staffan Snellman, tolkning
Pensionärssamling: On 12 i Kyrkostrands församlingshem, Kurt Hellstrand, drag–spelarna, mat och kaffe 10 €
Närståendevarðarcafé: To 18.4 kl. 13 i Bennäs kyrkhem
Strängbandet övar: To 18.4 kl. 18 i Bennäs kyrkhem
Symöten i veckan:
– Må 13 i Bennäs kyrkhem, Näse
– Ti 13 i Lövvö bönehus
– Ti 13.30 i Bulderbackagården, Vestan–lidgårdens strängband, lotteri, alla välkomna!
– To 18.3 kl. 13.30 i Källby bönehus
Anmäl till dag– och musikklubb 2013–2014: senast 12.4 till A. Snellman tfn 040–3100448 eller hemsidan www.pedersoreprosteri.fi under Pedersöre församling.
Församlingsresa: till Estland 8–11.8, vi besöker Tallinn, Haapsalu samt vänförsamlingarna i Hanila och Piirsalu. Resepäst: Hans Häggblom, pris: ca 320 €. Arr.: Pedersöre & Purmo församlingar. Anmälan till Åsa Eklund före 14.6 tfn 040–3100446.

PURMO

Gudstjänst: i kyrkan sö kl 10, khden och kantorn.
Möte i Ävist: sö kl 14, Harry Holmberg, Ove Lillas. Sång av Markby–flickorna.
Samling kring sorg och saknad: Sö kl 19 i prästg. Margareta Norrgård.
Musik i värvkåren: Emaus sö kl 19.30 med Samuel Erikson.
Andakt: i Sisbacka pens.bost to 18.4 kl 14
Anmälningar till höstens dagklubb: i Lilby förs.hem, mottas vid dagklubben eller församlingskansliet 040–3100460.
Sommarresa till Estland och Vivamo: (Bieldrama) 8–11.8.2013. Vi besöker Tallinn, Haapsalu, Hanila m.m tillsammans med St.Olofs kören och Pedersöre församling. Pris ca 320,– beroende på antalet. Ann. och mera info 040–3100463.

TERJÄRV

Vårvinterdagar i Kortjärvi 12–14 april:
Möte: i Djupsjöbacka skola fr 12.4 kl 19, Juhani Martikainen, B. Strengell.
Möte: i Kortjärvi bönehus lö 13.4 kl 19, Juhani Martikainen, A. Häggblom, Daniel och Erica Norrback.
Möte: i Kortjärvi bönehus sö 14.4 kl 14, Juhani Martikainen, B. Söderbacka, Syskonkören.
Bön och lovsång: fr 12.4 kl 19, D. Norr–

back. Christoffer Björkskog, förs.h.
Skriftskola: lö 13.4 kl 9–12, förs.h.
Gudstjänst: sö 14.4 kl 12, D. Norrback, kantorn.
Församlingskväll: to 18.4 kl 19, förs.h.
Ulla Mattsson, Jhun Tubaon, khden.
Hjälpedarskolning: i Nedervetil fr 19.4 kl 18.30.
Ungdomsgudstjänst: i Nedervetil fr 19.4 kl 21.30, Daniel och Erica Norrback.

<http://sanktjohannes.info>
14.4 kl 11 gudstjänst i Biblion, Biblioteksg. 5, Vasa.

KUNGÖRELSER

KYRKAN I HELSINGFORS

*Helsingfors kyrkliga samfällighets **gemensamma kyrkofullmäktige** sammanträder torsdagen den 18 april 2013 klockan 18 i Församlingarnas hus, Tredje linjen 22.*

En förteckning över ärenden som kommer att föredras vid sammanträdet är från och med 10.4.2013 framlagd på anslagstavlorna vid Helsingfors församlingars pastorsexpeditioner och hos den kyrkliga samfällighetens registratur, adress Tredje linjen 22.

Föredragningslistorna och protokollen kan läsas på webben: luottamus.helsinginseurakunnat.fi/kvsto. Föredragningslistorna publiceras ca en vecka före mötet och protokollen ca en vecka efter respektive möte.

Helsingfors, den 25 mars 2013
Ordförande

En glad, pålitlig och professionell
närvårdare i Helsingfors hjälper er med
de dagliga sysslorna, medicinerna osv.
Ring Sanna, 0405116507

Juridisk byrå
HENRICSON & KIETZ
Kungsgatan 7, 10600 Ekenäs, tfn (019) 246 2462

TJÄNST FÖR LIVET NÄR SORGEN GÅSTAR
• ett gratis informationspaket och en kosnadsberäkning
• boupptecknings- och gravstensservice
HELSEFORS BEGRAVNINGSTJÄNST
Tölö: Mannerheimvägen 45, t. (09) 7002 481
Malm: Kyrkobylvägen 14, t. (09) 7002 4824
ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ
Esbo centrum: Esboplatzen 7, t. (09) 7002 4828
Dejour, t. (09) 7002 481 www.hautauspuolto.net **MEMORIA**

I sorgens stund är du inte ensam

HOK ELANNON HAUTAUSPALVELU
En byrå med komplett service.

Läs mer:
hok-elannonhautauspalvelu.fi
perunkirjoitustoimisto.fi

Hagnäs • Tölö • Östra centrum • Malm • Forum • Alberga
Hagalund • Esboviken • Dickursby • Myrbacka • Kervo • Hyvinge
TELEFONJOUR 24 h: 050 347 1555 (0,0828 €/samtal + 0,1199 €/min)

DOMKAPITLET

Kyrkoherden i **Lemland-Lumparlands församling Benny Andersson** har beviljats fortsatt tjänstledighet 15.4 – 31.8.2013 och semester 1 –14.9.2013.

Tf kyrkoherden i **Lemland-Lumparlands församling Jouni Sinisalo** har förordnats att fortsättningsvis sköta kyrkoherdetjänsten i samma församling 15.4 – 14.9.2013.

Domkapitlet i Kuopio stift har med **Borgå domkapitels** medgivande förordnat pastor **Mathias Junell** att sköta en kaplanstjänst i **Järvi-Kuopion seurakunta** 12.8.2013 – 6.1.2014.

Pastor **Tom Bergman** har förordnats att sköta församlingspastorstjänsten i **Ekenäs församling** 1.4 – 31.8.2013.

Församlingspastorn i **Borgå svenska domkyrkoförsamling Fred Wilén** har förordnats att fortsättningsvis sköta en församlingspastorstjänst i samma församling från 1.4.2013 tills vidare.

Församlingspastorn i **Borgå svenska domkyrkoförsamling Mari Puska** har beviljats dimission till **Borgå stift** från 1.4.2013 och från samma datum förordnats att sköta en församlingspastorstjänst i samma församling tills vidare.

B-kantorn i **Sibbo svenska församling Kirsi Klaver** har beviljats begärt avsked från 24.4.2013.

Sökanden till C-kantorstjänsten i **Vörå församling Kristoffer Streng** har förklarats behörig för tjänsten.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Mor och dotter söker hyresbostad i Borgå. Helst nära centrum, tvåa eller trea. Rökfritt och skötsamt boende. Camilla Granbacka, tfn: 044-3087931

För eget bruk vill jag köpa eller hyra ett varmt GARAGE i H:fors, Vanda eler Esbo. tel.0505836466 / mikael.cronqvist@gmail.com

Skötsamt, rökfr. hankeitpar söker tvåa i södra Helsingfors. Minst 45kvm. Tel. 0505446407/Carl, 0405860341/liris

Skötsamt par önskar hyra 2:a eller 3:a i centrala Åbo. Min. 60 m2. Tel. 0407766540 / Joachim

Ung journalistikstuderande från Österbotten söker tvåa i Helsingfors att dela med en vän till hösten. Skötsamma och sociala.Tel:0504070596

Önskas hyra lägenhet i Helsingfors. Jag är en skötsam och rökfri 4:e årets studerande som söker långvarig bostad. Tel: 044-3215589

Hej! Jag önskar hyra etta i Hfors fr.o.m. juni. Jag jobbar som trädgårdsmästare och översättare och är skötsam såklart. Tfn 0405145462

UTHYRES

Ett rum och litet kök 27 m² i egnahemshus i Esbo, Gröndal. Hyra 400 euro/mån vari ingår el, värme, vatten. Garantihyra 1 månads hyra. Tel 040 7401 400 eller 09 598 360.

ETTA + KV 30 m² i centrala Åbo, Mariegatan 2. Ledig fr.o.m. 01.06. Tel. 0400-720097

Etta i Ekenäs, kokvrå + wc + dusch + stor balkong. 390€/mån. inkl. vatten, el kontakta backmanmarten@gmail.com

Uthyres 2 r, matrum, kokvrå, badrum, balkong. 60,5m" i Månsas, H:fors. Bra bussförbindelser. Hyra 900e/mån. + vatten. tel. 0500-436654

Text Uthyres egnahemshus i Sottungsby,Vanda. 4rum,kök,bastu samt garage.Lugnt läge! Tel: 050-3290395

PÅ GÅNG

ATT DELA MED SIG av sitt goda är temat för en diskussion som rörelsen Kom alla håller lö 13.4 kl 13-16 i Café Agricola, Smedsg. 4 invid Mikael Agricolakyrkan i Helsingfors. Syftet är att dela och söka nya idéer för diakoniarbetet. Samtalet inleds av aktivister i olika nätverk. Kaffe serveras från kl 12.30.

INKAST BJÖRN VIKSTRÖM

Vårdagssol

ÄNTLIGEN! Jag får igen sjunga min favoritpsalm "Likt vårdagssol i morgonglöd gick Jesus fram ur natt och död, till liv förutan like". Vi har firat påsk och våren växer sig långsamt men oemotståndligt starkare, trots de kalla nätterna.

Under mars har vi fått njuta av mycket vårdagssol – nog så efterlängtat efter den sällsynt molniga inledningen på året. Det sågs ofta att vi dagens människor har fjärmats från naturen, eftersom vårt arbete och vår livsstil sällan påverkas av förändringar i väder och vind. Ändå gör det en stor skillnad för vårt humör och vår ork om solen skiner eller om molnen hänger grå och tunga vecka efter vecka.

Vi ska vara försiktiga med att dra paralleller mellan händelser i naturen och det kristna budskapet. Naturen är nämligen inte något harmoniskt kärleksfullt paradys.

Tvärtom präglas växternas och djurens tillvaro av en ständig kamp för överlevnad. Arter och enskilda exemplar kämpar om livsrum, om solsken, vatten, föda och annan näring. Vårens segertåg, som vi präster gärna använder som en bild för uppståndelsens under både i predikningar och i jordfästningstal, är ju trots allt bara en etapp i naturens ständiga kretslopp, där årstiderna följer på varandra.

Kampen mellan liv och död präglar tillvaron för allt som lever. Men påsken vill säga oss att den här kampen inte bara är del av ett evigt kretslopp, utan att livet har en riktning och ett mål. Bibeln utmålar en framtid där sorg och lidande inte längre har någon makt över människan, där hela skapelsen har befriats från sitt slaveri under förgängligheten. Hoppet om en sådan framtid både här i tiden och bortom dödens gräns bygger på budskapet om att Gud i Jesus Kristus har sprängt dödens bojar. Våren är en stark liknelse för uppståndelsen – men liknelser säger aldrig allt, även om de ofta kan förmedla budskapet effektivare än den bästa predikan.

Påskens seger ges oss som en gåva och som en möjlighet, utan att vi kan förtjäna den. Men likt alla gåvor är den förenad med en uppgift. Vi uppmanas att inte bara passivt följa med när ondska och motgångar drabbar våra medmänniskor, utan i stället med Guds hjälp aktivt motarbeta orättvisor, förtryck och allt som förkväver hoppet och livsglädjen. "Därför, så länge världen står, det efter vinter kommer vår också i Andens rike."

Björn Vikström är biskop i Borgå stift.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion,
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.
Obs! Insändarnas längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.
Insänd text returneras inte.

STENHUGGERI
LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Köpes dödsbon och städas.
0400 – 430 518

Optisk specialaffär

BACKMANS OPTIK
Torggatan 9 Tel. 018-19 226
Mariehamn

ATTITYDER TILL VÅR NÄSTA

Ödmjukhetens väg

En vis man har sagt: "Kräv inte rättvisa av världen, men var noga med att själv utöva rättvisa."

I vår sekulariserade tid, där individualismen får styra, finns sällan någon rättvisa. Narcissismen ökar ständigt och har blivit en maktfaktor på alla nivåer. Mobbning är numera ett allmänt socialt problem som man inte löser i en handvändning. En narcissist låter sig inte påverkas av tillrättavisningar och hårda ord. Han vill inte erkänna egna fel. Han kan inte hantera en skuld känsla. Han överför i stället skickligt skammen och skulden på offret. Vill man blika en narcissist finns ingen annan än diplomatins väg att gå. Vanligen så långt att man måste bli "vän med sin fiende".

"När någon slår dig på den ena kinden så vänd

också den andra till", "om någon ber dig om din skjorta så ge honom även rocken", "om någon ber dig att gå en mil med honom så gå hellre två" är goda råd vi individualister har väldigt svårt att följa. Då ska vi komma ihåg, att ödmjukhet inte är undfallenhet men mod att "ta tjuren vid hornen". Enligt vår västerländska "instruktionsbok", Bibeln, är det inte stoltheten utan ödmjukheten som en gång ska ärva världen ...

Behandla därför människor som du vill att människor ska behandla dig.

Eller tycker du att vår Mästare blev rättvist behandlad när Han spikades vid korset?

HÅKAN STRENG

Tenala

BEKÄNNELSEN VIKTIG FÖR PRÄSTERNA

Produkt av sin tids tänkande

Knappast har någon nyhetsintresserad person kunnat förbigå bildandet av ett nytt lutherskt stift, det så kallade Missionsstiftet. Den officiella kyrkliga ledningen skyndade sig att ta avstånd från det nya stiftet och dess prästerskap. Det anses som brott mot kyrkans ordning. Som en huvudorsak till stiftsbildningen har ofta angetts kyrkans avsteg från Bibeln och Bekännelseskriterierna. Alla finländare torde väl känna till Bibeln något. Men vilka är de andra bekännelseskriterierna? För att få svar på den frågan måste vi naturligtvis söka oss till reformationstiden på 1500-talet.

Luther "övertog" tre bekännelser från den katolska kyrkan, nämligen den apostoliska, den nicenska och den athanasianska trosbekännelsen. Det som Luther och hans teologer utarbe-

tade och som alljämt gäller är den augsburgska bekännelsen och dess apologi från 1530, Stora och Lilla katekesen från 1529, Schmalkaldiska artiklarna från 1537, Konkordieformeln från 1577 och Uppsalamötets beslut 1593.

Då jag i tiderna studerade vid Betelseminariet i Stockholm och tenderade dogmatik för professor Gunnar Westin från Uppsala, han som då ansågs som en av Europas främsta kyrkohistoriker och även höll föreläsningar i USA, förstod jag hur viktiga dessa bekännelseskriterier är för de lutherska prästerna. Men å andra sidan kunde jag inte undgå att märka hur dessa bekännelser till en del är produkter av sin tids tänkande.

RAFAEL EDSTRÖM

Jakobstad

ANTISEMITISM OLIKA SYNUNKTER

Hur främja fred i Mellanöstern?

Många judar räknar den kristna sionismen som en form av antisemitism. En inte obetydlig del av de kristna sionisterna förväntar sig att två tredjedelar av judarna ska dödas i en slutstrid och resten omvända sig till kristna före Kristi återkomst.

Andra anser att också delar av Jordanien, Syrien och Libanon tillhör det land som Gud har lovat åt judarna. Israel ska inte bara hålla fast vid bosättningarna utan erövra hela det förlovade landet. De godtar inte FN:s delningsplan och önskar inga för-

handlingar om fred.

En tredje grupp ser konflikten mellan Israel och Palestina som en del av en global kamp mellan den judisk-kristna kulturen och islam. Inte heller då ges det mycket rum för lokala fredslösningar.

European Coalition for Israel har rötter och samarbetspartner bland kristna sionister i USA. Hur vill Tomas Sandell främja fred i Mellanöstern?

ULF SÄRS

Helsingfors

RADBYTET JANI EDSTRÖM

Våld kan ta sig många olika uttryck

Med anledning av Ansvarsveckans tävling om fredsbyggare, Berättelser om mod, skrev jag ett blogginlägg där jag frågade hur kyrkornas och församlingarnas fredsfostran ser ut i dag. Jag fick inget svar. Däremot fick jag några ”gillar”. Slutsats: sakfrågan är aktuell, men fredsfostran har låg prioritet. Detta bekräftades senare när jag bekantade mig med lutherska kyrkans färskta utvecklingsdokument, *Unga i församlingen*. Den omfattande texten är visserligen både problemcenterad och samhällsmedveten, men saknar tyvärr en klar linje om hur församlingarna ska fostra unga att bli våldsfria, fredsbyggare och konfliktlösare i ett samhäl-

le och en värld som präglas av våld.

Fred är en livshållning. Vägen mellan konflikt och krig innehåller många utforskade steg och möjligheter. Därför är det viktigt att i alla kyrkliga styrdokument explicit lyfta fram den kristna kyrkans kärnbudskap: Kristus är vår fred. Men fred förutsätter också pedagogik och fostran, konkreta berättelser och övningar, ja, en strategi för hur en kristen kan bli fredsbevarare.

Våld är motsatsen till fred. Våldet finns mitt ibland oss, till och med inom var och en. Det kan ta sig olika uttryck, från ord, åtbörder, attityder till fysiskt våld. För att kunna bekämpa det och skapa fred måste vi kunna identifiera olika former av våld.

Att betona fred är något kyrkan inte kan frigöra sig

ifrån så länge den bekänner Jesus Kristus som Herre. Han som genom sitt liv och sina ord tog avstånd från våldet och som behandlade alla med respekt. Tänk om Jesus verkligen menade det han sade när han uppmanade sina efterföljare att i stället för våld använda våldsfria, kreativa konfliktlösningsmodeller. Som att inte göra våldsam motstånd, att använda andra kinden till, att gå två mil, att vare beredd att ge manteln också (se www.ansvarsveckan.fi om vad dessa uppmaningar kan innebära).

En viktig del av fredsfostran är att lära sig våldsfria konfliktlösningsmetoder så tidigt som möjligt. Hur ser församlingarnas fredsfostran ut i dag från söndagsskolan framåt. Finns det en handlingsplan, en praxis, ett uttalat mål?

Fredsfostran är också en ekumenisk fråga. Alla kyrkor, inte bara kväkare och mennoniter, är kallade att bli fredskyrkor. Hur kan kristna, kyrkor och samfund hjälpa varandra att skapa en pedagogik för fred? En första utgångspunkt för kyrkornas fredsfostran kunde vara mennoniternas devis: En rimlig begäran: att världens kristna kommer överens om att inte döda varandra.

Jani Edström, projektsekreterare för Ansvarsveckan.

GUDESTJÄNST

Stor händelse för alla

Tack till Sjundeå svenska församling. Familjens påskgudstjänst på påsksöndagen blev en stor händelse för alla oss som var i kyrkan. Sång och åter sång! Tack till alla föräldrar med små och större barn. Kom med igen någon gång!

HELENA LINDHOLM
SVEN-OLOV PACKALEN
Sjundeå

HOMOSEXUALITET OKLAR JÄMFÖRELSE

Två frågor till Göran Skytte

Efter att ha läst Göran Skyttes intressanta och tankeväckande inkast ”Som livmodersbibliotek” i KP nr 11 uppstår några frågor hos mig, frågor som jag ber att få dela med mig av.

I kolumnen beskriver Göran bland annat hur justitieminister Geijer i Sverige på 60- och 70-talet tillsatte en ny sexualbrottsutredning samt hur man ville avkriminalisera incest. Därefter skriver han om pedofili, om ”lärarfria lektioner om analsex till 15-åringar i skolan” och att ”det tidigare otänkbara gjordes till norm. Synen på homosexualitet förändrades steg för

steg”. Han nämner också att Sverige så småningom fick en öppet homosexuell biskop.

Som homosexuell gör det mig både orolig och funder-sam då Göran i samma resonemang som han talar om sexualbrotten pedofili och incest nämner homosexualitet och en biskop som är homosexuell. Jag upplever att det här kan uppfattas som att han jämför homosexualitet med pedofili och incest, vilket enligt mig i så fall skulle vara ett kränkande och förnedrande uttalande mot alla homosexuella. För att undvika eventuella missförstånd och för

att få veta var Göran står i denna fråga vill jag öppet påpeka det här samt fråga Göran; anser Du att homosexualitet är ett sexualbrott precis som pedofili och incest är?

Sedan undrar jag angående de ”lärarfria lektioner om analsex till 15-åringar i skolan”: Var har Du fått denna information och vem hade hand om undervisningen om det inte fanns någon lärare med vid de lektioner som nämns?

SIMON HÄGER
Helsingfors/Nykarleby

SVAR TILL SIMON HÄGER

Vi får inte glömma vår historia

Jag avser inte att jämställa homosexualitet med incest och pedofili. Detskalte, precis som Häger skriver, vara både kränkande och förnedrande.

Däremot är det viktigt att erinra om den historiska bakgrunden. Våra värderingar kan snabbt förändras – och politiskt styrs till att

bli förändrade. Detta kan vara både positivt och negativt.

Synen på homosexualitet är det i modern tid kanske största och viktigaste exemplet – i positiv mening. Men man försökte – i Sverige – med politiska medel samtidigt förändra (liberalisera) synen på exempelvis incest

och pedofili. De försöken var negativa, och misslyckades, tack och lov.

Än så länge. Men liknande idéer kan dyka upp igen. Då gäller det att inte ”glömma bort” den historiska bakgrunden.

GÖRAN SKYTTE

BETYDELSE VIGSEL

Hitta på ett nytt ord!

Om ett ord under en längre tid haft en betydelse, vore det inte bättre att hitta på ett nytt ord om man vill vidga dess betydelse. I princip borde man sträva efter att ordens betydelse är möjlig-gast klar. Behövs två ord, må

det gamla ordet stå för den gamla betydelsen eller det kortare ordet för den mer frekventa betydelsen.

HENRIK IMMONEN
Helsingfors

KOMMANDE RESOR:

1.-5.5.2013
24.-29.5.2013

4.-7.6.2013
5.-8.6.2013
8.-14.6.2013
3.-5.7.2013
26.—29.7.2013
29.7-4.8.2013
5.-11.8.2013
12.-17.8.2013

5.-9.9.2013
21.-22.9.2013
24.9-1.10.2013
2.-10.10.2013

11.-15.10.2013
23.-27.1.2014

Kulturreesa till St Petersburg
En resa i Orvar Nilssons och de
finlandsfrivilligas fotspår
Stockholm med kungliga slott
Sommarresa till Åbo och Åland
Krigshistorisk resa till Svir
Resa till Sordavala och Valamo
Formel 1 Hungaroring
Resa till Nordkalottens fronter
Vandringsresa till Österrike
Resa i JR 24:ans och
Tunga 4:ans fotspår
Jordbanetävling i Vechta, Tyskland
Speedway GP i Stockholm
Gardasjön, Schweiz och Mainau
Historia och kultur i Berlin, Krakow,
Warsawa och Riga
Enzo Ferrari Marathon
Marcialonga (begränsat antal platser)

Bekanta Dig också med våra [www-sidor](#).
Populära stadsemester osv...

ANMÄLNINGAR OCH YTTERLIGARE INFORMATION:

[myynti@kockolanmatkatoimisto.fi](#)
[www.kockolanmatkatoimisto.fi](#)

Kokkolan Matkatoimisto
Karleby Resebyrå

Fabriksg. 8, 67100 Karleby. Tfn (06) 823 8300, fax (06) 823 8346

Försäljning, service och reservdelar!
Myynti, huolto ja varaosat!

JOHN DEERE

STIHL

VALTRA

Sampo
KESKINLEW

AKU

MASKINSERVICE • KONEHUOLTO

MARANDER

Cirkelvägen 15, 65100 Vasa • tel. 318 2950, 0500-364 688

[www.marander.fi](#) • email: [marander@maskin.netikka.fi](#)

Vanda musikinstitut - svenska enheten
25-års jubileumsår 2012-13

Vanda Musikinstitut - svenska enhetens
25-års jubileumskonsert 16.4 2013
kl. 18.30 i Martinussalen, Vanda

Uruppförande av Lauri Salokoskis verk "Årsringar"
till text av Märten Westö
dir. Olli Vartiainen och Hanna Mannerström

Skådespelaren Riko Eklundh medverkar med diktuppläsning
samt VMOs symfoniorkester och Lauruskören, dir. Hannu Norjanen

Program Se

Vanda musikinstitut - svenska enheten (VMSZ) - del av Vantaan musiikkilaitos
Dammvägen 28, 01600 Vanda - [www.vanda.fi/vandamusikinstitut/svenskaenheten](#)
Inga Britt Åkerblom-Schulzén, rektor 0500 687 628 när som helst
Carla Tanner, kansliassistent (06) 839 35037. Kamlet öppet må-ti 10-15

Första finska rabbinen

Han växte upp i en sekulär judisk familj men blev intresserad av sina judiska rötter. I dag är han Finlands första finskspråkiga rabbin.

TEXT OCH FOTO:
TOMAS VON MARTENS

Simon Livson är 30 år och överrabbin för det judiska samfundet i Finland. Han utbildade sig till tradenom men blev allt mer intresserad av sin judiska bakgrund. Intresset noterades i församlingen i Helsingfors och han blev tillfrågad om han ville utbilda sig till rabbin.

Hur ser din familjehistoria ut?
– Som så många andra släkter kom vår familj till Finland via tsarens judiska soldater. Tvångsvärvade judar arbetade i tsarens armé i tjugofem år.

De judiska soldaterna bad om tillstånd av tsaren att efter fullgjord tjänst få bli kvar i Finland och på det sättet uppstod ett judiskt samfund här. Ursprungligen kommer familjen från Vitryssland.

Var har du själv vuxit upp?
– Jag är född i Jerusalem. Mina föräldrar kommer båda från Helsingfors. Min far **Ariel** är uppvuxen på Brändö i Helsingfors. Han arbetade som arkeolog och reseledare när vi bodde i Israel.

När jag var sju år flyttade vi tillbaka till Finland och till byn Korpijärvi i norra Savolax för min far ville bli jordbrukare. När jag började i lågstadiet i Korpijärvi talade jag bara hebreiska men lärde mig snabbt finskan.

Som liten talade jag svenska men i dag är jag helt finskspråkig. Jag har gått i finska skolor hela livet och utbildade mig till tradenom i Borgå. Efter studenten flyttade jag till Helsingfors och

ÖVERRABBIN SIMON Livson vill gärna ha goda relationer till kristna.

min militärtjänst gjorde jag i Fredrikshamn.

Hur märktes det judiska i ditt hem?

– Vi var en sekulär familj men min pappa berättade mycket om vår historia, kultur och om Israel. Av de judiska högtiderna firade vi bara *hanukkah* (tempelinvigningsfest) och den judiska påsken.

När fördjupades ditt intresse för judendomen som religion?

– Det var när jag lärde känna en amerikansk familj som flyttat till Helsingfors och som hörde till den ultraortodoxa judiska *Chabad Lubavitch*-riktningen.

De levde helt enligt judisk lag och judendomen var inte bara kultur för dem. De gjorde ett djupt intryck på mig. Jag började studera judisk tro

och lag. Intresset märktes i min församling och det ledde sedan till att jag utbildade mig till rabbin.

Var utbildar man sig till rabbin?

– Det finns utbildningar på många håll i världen. Jag studerade först fyra år i staden Efrat i Israel. Sen studerade jag ytterligare i två år till i New York.

Vad studerar en blivande rabbin?

– Jag studerade den muntliga judiska traditionen, det vill säga Talmud. Gud gav åt Moses på Sinai både den skrivna Toran och en muntlig Tora som senare blev Talmud.

I New York hade vi också mycket praktiska övningar med talövningar och psykologiska studier. Vi gick bland annat igenom olika fallstudier med knepiga situationer

som en troende jude kan råka ut för när han ska följa den judiska lagen i sitt vardagsliv.

Vad gör en rabbin?

– En rabbin är framförallt en expert på den judiska lagen. Jag sköter de olika judiska förrättningarna och finns till för medlemmarna som hjälp och stöd i alla tänkbara sammanhang. Den sociala biten är väldigt central.

Måste en troende jude följa hela den judiska lagen ännu i dag?

– Alla lagar ska följas ännu i dag. Men det finns en del praktiska anpassningar beroende på vilket land man bor och så. Många judiska lagar är bundna till tempelkulten och eftersom vi inte har något tempel i dag så följer man inte dem.

Är du en konservativ eller liberal rabbin?

– Jag är ortodox och församlingarna i Finland är ortodoxa, men inte ultraortodoxa. I andra länder finns också reformerta och mer liberala församlingar.

Hur ser du på Jesus?

– Den Jesus som finns i de synoptiska evangelierna (Matteus, Markus, Lukas) är en mycket judisk lärare och rabbin. Jesus kände skriften och allt det som han säger om lagen och livet påminner mycket om det som finns i Talmud.

Hur ser du på relationerna mellan kristna och judar?

– Jag har som mål att ha så goda relationer som möjligt till kristna. Man får gärna bjuda in mig till diskussionskvällar

och kristna är välkomna att bekanta sig med våra gudstjänster och vårt församlingsliv.

En del kristna företrädare ersättningsteologi och anser att judarna förlorat sin position som Guds egendomsfolk. Jag ser det som mera konstruktivt om judar och kristna tillsammans kan dela på en speciell och oförändrad relation med Gud.

Också i Nya testamentet finns mycket som är gemensamt för judar och kristna. Att man står i dialog med varandra innebär inte att man behöver ändra på den egna tron.

Har du familj?

– Jag är gift med Sivan som är från Israel. Vi har tre döttrar och de två yngsta är tvillingar som föddes för ett par månader sedan.

En ung blimekaniker kom till himlen där han träffade Sankte Per. – Varför var jag tvungen att dö vid så unga år? frågade blimekanikern. – Jo, sa Sankte Per och tittade i sin tjocka bok. Efter de timmar du har debiterat dina kunder så är du 110 år.

Österbottens
Blästring

**OBS! 95%
MINDRE DAMM**

- * Metallkonstruktioner
- * Målar även plåttak
- * Plåt och tegeltak
- * Glasfiber + båtar, bottenmålning
- * Betong, tegel och träfasader

Tel. 050-3221535 Petalax
www.ob/blastring.fi

D-vitamin då det är som bäst.

Prisbelönad!
www.bioteekki.fi

**Säkra din
tillförsel av**

**Bioteekki
Lyko D plus**

Stark, 25 µg D3-vitamin och 5 mg lykopen.

**Bioteekki
Teho D plus**

Stark, 25 µg D3-vitamin.

Bioteekki Teho D droppar
Dryg, 10 µg/droppe D3-vitamin.

**D
vitamin!**
SUOMEN
BIOTEKKI OY
www.bioteekki.fi

Försäljning: Hälso- och naturkostaffärer, -avdelningar och på apotek.